

19539
Wyszka, Szkoła Handlu Morskiego
Hollotaka
Sopot
Czerwonaj Armi 101

OGÓLNOPOLSKI

TYGODNIK

GOSPODARSTWA

INFORMATOR PRZEDSIĘBIORCY PRYWATNEGO

SPIS RZECZY

Wszelchstronna pomoc ZSRR decydującym czynnikiem odbudowy i rozwoju nowej gospodarki	2
I. Zagadnienia ogólne	2
Wyniki pracy samorządu przemysłowo - handlowego w dziedzinie socjalnej — mgr M. Szyszkowski. * Konferencja w M.H.W.	
II. Gospodarka planowa	4
Racjonalizacja opakowań — M. Charewicz.	
III. Przemysł i zrzeszenia przemysłowe	6
Działalność prywatnego przemysłu chemicznego w pierwszej połowie 1949 — W. Kz. * Aktualne przetargi. * Zapotrzebowanie na pełną zdolność produkcyjną — ew.	
IV. Handel — Centrale Handlowe	6
Słów kilka w sprawie marż — H. M. * Sprawa marż zwyczajowych na jaja, twaróg i drób. * Sprzedaż i sprzedawca 4) (dokończenie) — M. Filipowski.	
V. Ceny i marże	8
Artykuły kolonialne z importu. * Winogrona węgierskie. * Robocizna i koszty wytwarzania konfekcji. * Tran techniczny. * Kosmetyki. * Nowe cenniki Centr. Odpadków Użytk. (3): Czyściwo prane dezynfekowane; Czyściwo — nici; Odpadki dzianiny; Szmaty zaoliwione; Szmaty jedwabne; Trzonki mosiężne z przepalonych żarówek.	
VI. Ustawodawstwo gospodarczo-skarbowe	10
Wymiar kary za ukrycie dochodu lub obrotu — Gr. * Regulacja podatków przez potrącenie. * Udzielenie łapówki a odpowiedzialność prawna. * Prawnik radzi: Podatek od wzbogacenia wojennego; Skrócenie czasu pracy; Świadczenia z F.A.S.; Dorywcza praca; Komwojażer.	
VII. Zagadnienia socjalne	12
Kwartalny informator Izby P.-H. w Warszawie Nr 3.	
IX. Szkolnictwo zawodowe	14
Kurs szkoleniowy w dziale wyrobów ze szkła przemysłu mineralnego — S. M.	
X. Różne	15
Z życia Izb, Związków i Zrzeszeń. * Czy wiecie o tym...	

**PRZYJAŹŃ Z ZSRR,
POMOC ZSRR,
PRZYKŁAD ZSRR
—oto podstawowe
źródło naszych
zwycięstw**

Bolesław Bierut

Wszechstronna pomoc ZSRR decydującym czynnikiem odbudowy i rozwoju naszej gospodarki

Przedrukujemy w całości z tygodnika „Przyjaźń” wywiad z wicepremierem Rządu R. P. Hilarym Mincem.

— Jakie znaczenie posiada pomoc udzielona Polsce przez ZSRR w odbudowie zniszczeń wojennych?

— Szybkie uruchomienie przemysłu, komunikacji i urządzeń użyteczności publicznej w okresie bezpośrednio po wyzwoleniu ziem polskich, zawdzięczamy przede wszystkim pomocy ZSRR. Pomoc ta była wszechstronna i obejmowała całą gospodarkę Polski. Pomoc Armii Radzieckiej umożliwiła szybkie rozminowanie kraju i to zarówno miast i terenów rolniczych. W całej Polsce unieszkodliwiono ponad 14 mil. min i 36,5 mil. bomb i pocisków. Przeważającą część tej pracy wykonała Armia Radziecka a koszty tej pracy szacuje się na 7,5 miliarda złotych.

Saperzy radzieccy odbudowali w rekordowym czasie szereg podstawowych węzłów komunikacyjnych, jak np. prowizoryczny most przez Wisłę w Warszawie. Jeszcze w okresie wojny z hitlerowskimi Niemcami, rząd ZSRR dostarczał Polsce podstawowych surowców i materiałów dla przemysłu, oraz artykułów aprowizacyjnych. Radzieckie dostawy ropy naftowej i produktów naftowych, węgla, soli, samochodów, maki i innych artykułów, umożliwiały uruchomienie fabryk, transportu oraz pozwoliły zaopatrzyć ludność polską w środki żywności. Należy podkreślić, że dostawy te odbywają się na warunkach bezprocentowego kredytu.

W roku 1945 obroty handlowe ze Związkiem Radzieckim stanowiły 92% ogólnych obrotów towarowych Polski. Rząd Radziecki dostarczał w tym okresie rud żelaznych, żelazo-stopów, metali kolorowych, skór surowych, kauczuku, surowców włókienniczych, celulozy i garbników. Jest rzeczą jasną, że towarów tych, deficytowych w skali światowej, Polska nie mogłaby otrzymać znikąd poza ZSRR.

Poza dostarczeniem niezbędnych surowców dla przemysłu paliwa i środków żywności, ekipy radzieckich specjalistów wzięły czynny udział w odbudowie sieci komunikacyjnej i telekomunikacyjnej, przemysłu a w szczególności energetyki, górnictwa i hutnictwa.

Armia Radziecka i specjaliści radzieccy udzielali także ludności polskiej pomocy sanitarnej i lekarskiej.

Nie ulega wątpliwości, że wszechstronna pomoc Związku Radzieckiego dla Polski, udzielona po wyzwoleniu w najcięższym okresie dla naszego kraju, stała się decydującym czynnikiem szybkiego tempa odbudowy gospodarek kraju.

— Jakie jest znaczenie wymiany gospodarczej polsko-radzieckiej dla utrwalenia i wzmocnienia suwerenności ekonomicznej Polski?

— Wymiana handlowa między Polską a ZSRR

zapewnia Polsce niezbędne surowce i materiały inwestycyjne. Wymiana ta stanowiła niezbędny warunek realizacji planu 3-letniego i stanowi zasadniczą przesłankę planu 6-letniego.

Dzięki wciąż rosnącej wymianie handlowej ze Związkiem Radzieckim, gospodarka polska może się planowo rozwijać bez względu na próby dyskryminacji ze strony krajów kapitalistycznych. Chroniczny kryzys w handlu zagranicznym krajów kapitalistycznych i kryzysowe objawy w całej ich gospodarce, nie mogą oddziaływać na rozwój gospodarki polskiej. Udział ZSRR w dostawach podstawowych surowców dla przemysłu polskiego wciąż wzrasta.

Realizacja wielkiego programu planu 6-letniego a w szczególności budowa nowej wielkiej huty i szeregu innych wielkich obiektów polskiego przemysłu byłaby całkowicie niemożliwa bez importu urządzeń radzieckich w ramach umowy z dnia 26.I.48 r. o dostawach urządzeń przemysłowych dla Polski na warunkach kredytowych. Kredyt udzielony w ramach tej umowy wynosi 450 mil. dolarów, czyli tyle, ile wynosiła całość akumulacji w Polsce przedwrześniowej w stosunkowo korzystnym roku 1938.

Wymiana handlowa Polski z ZSRR nie tylko zapewnia surowce i urządzenia inwestycyjne dla naszego przemysłu, ale zapewnia również zbyt naszych towarów. Dzięki tej wymianie umocniła się i umacnia suwerenność ekonomiczna Polski.

— Na czym polega znaczenie doświadczeń ZSRR dla budowy podstaw socjalizmu w Polsce?

— Radzieckie doświadczenia w zakresie budowy socjalizmu, posiadające światowo-historyczne znaczenie, wywarły głęboki wpływ na rozwój gospodarki Polski. Nie ma takiej dziedziny życia gospodarczego w Polsce, która by nie czerpała z bogatego skarbcza doświadczeń radzieckich.

Radziecka organizacja życia gospodarczego, radziecka technika i radzieckie planowanie gospodarki narodowej, stanowią wzór dla Polski Ludowej.

Doświadczenia ruchu stachanowskiego wywarły silny wpływ na rozwój ruchu współzawodnictwa pracy. Dzisiaj czołowi polscy przodownicy pracy, racjonalizatorzy i nowatorzy opierają się na doświadczeniach radzieckich.

Doświadczenia kolektywizacji gospodarstwa rolnego w ZSRR mają olbrzymie znaczenie dla rekonstrukcji społecznej i technicznej polskiego rolnictwa, dla wyznaczenia dróg przekształcenia drobnej gospodarki chłopskiej w gospodarkę wielką, z gospodarki indywidualnej w gospodarkę uspołecznioną.

Doświadczenia radzieckie są drogowskazem dla nas w budownictwie socjalizmu w Polsce, zarówno w mieście jak i na wsi.

7. X. — 7. XI. 1949 — miesiąc pogłębienia przyjaźni polsko - radzieckiej

ZAGADNIENIA OGÓLNE

Wyniki pracy samorządu przemysłowo-handlowego w dziedzinie socjalnej

Na wstępie pragnę zobrazować sytuację, która istniała na polu socjalnym przed podjęciem jakichkolwiek prac w tym kierunku.

Należy przypomnieć, że jeszcze w pierwszej połowie 1947 r. płace w przemyśle prywatnym przewyższały, niejednokrotnie bardzo znacznie, płace w przemyśle państwowym. Jednocześnie przemysł prywatny nie zapewniał swoim pracownikom tych zdobyczy, które stały się udziałem pracowników przemysłu państwowego i uspołecznionego.

Istniał wówczas słuszny zarzut, że przemysł prywatny kapekuje wybitniejszych fachowców z niekorzyścią dla przemysłu państwowego. Związki zawodowe natomiast nie bez racji zarzucały przemysłowcom prywatnym, że zdobywają fundusze na przepłacanie fachowców w drodze utrzymania na niskim poziomie płac robotników niewykwalifikowanych oraz w drodze pozbywania robotników przysługujących im uprawnień w dziedzinie świadczeń w naturze, co stanowiło wówczas istotny element w wynagrodzeniu pracowników państwowych.

Szczególnie wysokie płace stosowały w latach 1945 — 1946 przemysły: włókienniczy, konfekcyjny i budowlany.

W tych warunkach należało podjąć prace w następujących kierunkach:

- 1) zamknięcia nożyc płac,
- 2) zrównania warunków pracy przez zapewnienie robotnikom gospodarki prywatnej zdobyczy socjalnych,
- 3) czuwania nad usuwaniem nieporozumień oraz likwidowania zatargów, wreszcie,
- 4) czuwania nad wprowadzeniem w życie dekretu o Radach Zakładowych.

W celu realizacji tego programu Izba Przemysłowo-Handlowa nawiązała współpracę z KCZZ, Departamentem Płac w Ministerstwie Pracy i Op. Społ. oraz ówczesnym Ministerstwem Przemysłu i Handlu.

Uwzględniono wspólnie, że wszystkie zagadnienia objęte wspomnianym programem będą pomyślnie rozwiązane w drodze objęcia całej gospodarki prywatnej siecią układów zbiorowych, które postanowiono realizować w dwóch etapach:

- 1) w latach 1947 — 1948 — zawierania układów regionalnych,
- 2) 1949 — przejście na układy ogólnopolskie, zawierane centralnie dla poszczególnych branż.

Powyższa akcja poprzedzona została rozpisaniem ankiety o płacach i warunkach zatrudnienia. Ankieta szła dwoma torami. W kwietniu 1947 r. Izba skierowała ankietę do pracodawców, w wyniku której otrzymała ciekawy materiał negocjacyjny. Na ogół jednak odpowiedzi były niekompletne i nie pozwoliły na zrobienie dokładnego obrazu sytuacji.

Ankieta Związków Zawodowych wykazała, że nie wszędzie płace w przemyśle prywatnym kształtowały się wysoko. Tak na przykład stwierdzono, że na Górnym Śląsku okazały się one nie wyższe niż w przemyśle państwowym. Związki zawodowe wykazywały, że jeżeli nawet uwzględni się deputaty i premie towarowe, wypłacane przez przemysł państwowy oraz świadczenia socjalne, to płace w niektórych branżach przemysłu prywatnego wypadają niejednokrotnie poniżej analogicznych branż gospodarki uspołecznionej.

Zainteresowanie ankietą było duże i wywołało nawet echa w prasie.

Ponadto stanęła przed Izba sprawa ekwiwalentu za cofnięcie w przemyśle prywatnym zaopatrzenia kartkowe. Wprawdzie należało uznać, że z powodu cofnięcia tego zaopatrzenia pracownik nie może być poszkodowany, nie było jednak podstaw prawnych do przerzucenia świadczeń z tego tytułu na pracodawcę prywatnego.

W tych warunkach Izba podjęła się doprowadzenia na tym odcinku do dobrowolnej, dwustronnej ugody między zainteresowanymi stronami.

Po dość trudnych negocjacjach Izba ustaliła sposób postępowania, zatwierdzony przez ówczesne Ministerstwo Przemysłu i Handlu i akceptowany przez KCZZ oraz organizacje pracodawców.

Odnośne instrukcje w tej sprawie Izba Warszawska rozesła-

ła wszystkim izbom terenowym oraz Związkowi zrzeszeń i Ogólnopolskim zrzeszeniom przemysłu prywatnego.

Jednocześnie Izba zajęła się drugą grupą zagadnień, mianowicie sprawami związanymi z warunkami pracy i płacy pracowników samorządu gospodarczego. Praca ta, której punktem kulminacyjnym stał się zawarty w maju 1949 r. układ zbiorowy pracy, szła głównie w dwóch kierunkach:

- 1) ustalenia przynależności związkowej pracowników samorządu gospodarczego oraz
- 2) ustalenia płac i zaszerogowania tych pracowników.

Z kolei omówimy konkretne wyniki pracy Izby Warszawskiej jako Koordynującej w odniesieniu do poszczególnych zagadnień socjalnych.

BEZPIECZENSTWO I HIGIENA PRACY

Na Międzyizbowej Komisji Socjalnej, odbytej w dniu 11 marca 1948 r. postanowiono rozpocząć akcję bezpieczeństwa i higieny pracy (hhp) we wszystkich branżach przemysłu prywatnego.

Ponadto zorganizowano w Izbie Warszawskiej konferencję i pokaz przezroczy, obrazujących stan hhp w kraju i za granicą.

W zakresie prac ustawodawczych i w związku z wejściem w życie dekretu z dnia 26.XI.1948 r. pouczono pracodawców o obowiązkach, wynikających dla nich z przepisów tego dekretu oraz wystąpiono do właściwych władz o szerokie zastosowanie przewidzianych w § 110 ust. 2 odroczeń i ulg, uzasadnionych, zwłaszcza w Warszawie, dużą ilością zniszczonych lokali.

UKŁADY ZBIOROWE

W latach 1945 i 1946 układów zbiorowych w przemyśle prywatnym nie było. Wyjątek stanowią układy zawierane w niektórych zakładach pracy z miejscową radą zakładową o znaczeniu wyłącznie lokalnym. Układy te, zresztą nierejestrowane w Inspekcji Pracy, zawierane były najczęściej z pominięciem przepisów ustawy z 1937 r. o układach zbiorowych.

W roku 1947 Izba Warszawska w porozumieniu z KCZZ wszczęła akcję, mającą na celu objęcie układami wszystkich zakładów pracy. Izba czuwała nad tym, by układy te były zgodne z państwową polityką płac i by dążyły do ujednoczenia warunków pracy. W ciągu r. 1948 objęto negocjacjami wszystkie branże przemysłu prywatnego oraz handel i usługi. W zakresie handlu i usług na tym odcinku Izba Warszawska współpracowała z Naczelną Radą Zrzeszeń Kupieckich.

Podpisanie ogólnopolskich układów zbiorowych w ramach czynu 1-Majowego nastąpiło w następujących przemysłach (1949 r.): 1) metalowym i elektrotechnicznym, 2) producentów gwoździ i wyrobów z drutu, 3) chemicznym, 4) papierniczo-przetwórczym, 5) włókienniczym, 6) konfekcyjnym, 7) spożywczym, 8) młynarskim, 9) mineralnym i materiałów budowlanych, 10) wytwórców izolacji i impregnacji.

W czerwcu — sierpniu 1949 r. podpisała układ zbiorowy reszta przemysłu prywatnego: 1) fermentacyjny, 2) przetwórstwo rybne, 3) drzewny, 4) skórzany i futrzarski, 5) budowlany i instalacyjny, 6) poligraficzny, 7) farmaceutyczny, 8) warzywno-owocowy.

Istotnymi zagadnieniami, które w myśl wskazań polityki płac Państwa znalazły wyraz w podpisanych układach, były: 1) w części ogólnej — akcja socjalna i wczasy robotnicze, 2) w części szczegółowej — płace.

PLACE.

Izba Warszawska w końcu 1948 r. postawiła sobie jako zadanie, by najwyższa płaca robotnika wykwalifikowanego w przemyśle prywatnym (stanowiąca 8 grupę płac w przemyśle państwowym) odpowiadała tej wysokości, która była uznana przez Rząd za właściwą w przemyśle państwowym.

Wstępne obliczenia wypływały z danych ankiety i uwzględniały to wszystko, co w przemyśle państwowym otrzymywał robotnik w towarze i świadczeniach niezależnie od płacy gotówkowej. Należy zaznaczyć, że płace w przemyśle metalowym, chemicznym i papierniczym, a zwłaszcza włókienniczym, w szczególności dzielnym, były znacznie wyższe niż wynik wspomnianych obliczeń.

Po dłuższych naradach i przy aktywnej pomocy CRZZ ustalono z wieloma odchyleniami plafon 100 zł za godz. za racjonalny. Poza tym postanowiono we wszystkich ogólnopolskich układach zbiorowych zastosować identyczne co w przemyśle państwowym tabele plac oraz tabele zaszerogowania pod warunkiem wprowadzenia do układów obowiązku pracodawcy świadczenia na rzecz akcji socjalnej.

AKCJA SOCJALNA I WCZASY

Izba Warszawska spowodowała połączenie akcji wczasów z całą akcją socjalną.

W odniesieniu do wszystkich działów akcji socjalnej, obejmującej również wczasy pracownicze, ustalono globalną stawkę, wynoszącą 6% miesięcznie i to świadczenie wprowadzono do zawartych ostatnio układów zbiorowych.

Dla uproszczenia rozliczenia wprowadzono jednak w tych układach obowiązek opłacania 8% od 1 kwietnia, zamiast 6% od 1 stycznia. Podwyżka ta o 2% miesięcznie obowiązuje tylko do 31 grudnia br.

URLOPY PRACOWNICZE

Zgodnie z praktyką zaczerpniętą z państwowych układów zbiorowych, zastosowano w gospodarce prywatnej zasadę miesięcznego urlopu płatnego po 10 latach pracy nieprzerwanej w tym samym przedsiębiorstwie. Wprowadzono również przepisy, chroniące robotnika przed zwolnieniem z pracy tuż przed nabyciem przez niego praw urlopowych, oraz wprowadzono tzw. urlopy okolicznościowe.

WYKORZYSTANIE FACHOWCÓW

W związku z przemianami w naszej gospodarce narodowej na tle budowy fundamentów socjalizmu w Polsce Ludowej ma miejsce likwidacja przedsiębiorstw prywatnych, które utrudniały istotny swój sens jako uzupełnienia przemysłu lub dystrybucji państwowej. W wyniku tego istnieje możliwość odpowiedniego przeszkolenia zwolnionych z tych przedsiębiorstw pracowników, w celu właściwego ich wykorzystania w gospodarce państwowej lub społecznej.

SPRAWA PRZYNALEŻNOŚCI PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO DO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO.

Uprzednio pracownicy Izb należeli do trzech różnych Związków zawodowych a pracownicy zrzeszeń do branżowych związków zawodowych. Stwarzało to mozaikę form, która utrudniała podjęcie akcji wspólnych, jak np. akcji socjalnej, prowadzonej obecnie centralnie przez Izbę Warszawską jako Koordynacyjną.

W porozumieniu z CRZZ ustalono, że pracownicy samorządu gospodarczego należą do Związku Zawodowego Pracowników Instytucji Społecznych. Placę i zaszerogowanie pracowników samorządu gospodarczego rozwiązano w drodze podpisania z powyższym Związkiem Zawodowym układu zbiorowego pracy.

PRACA INFORMACYJNA DZIAŁU SOCJALNEGO

Od połowy 1947 r. Izba wydawała Biuletyn Socjalny, obejmujący ustawodawstwo socjalne (od r. 1944) z komentarzem, spra-

wozдания z rozmów i konferencji, ważniejsze pisma, okólniki itp. Od chwili ukazania się „Ogólnopolskiego Tygodnika Gospodarczego” rolę informatora działu socjalnego przejęła redakcja tego pisma.

W świetle powyższego opisu i bilansu prac wynika jasno wkład pracy Izby Warszawskiej jako Koordynującej w dziedzinie właściwego ustawienia i rozwiązania zagadnień socjalnych, dotyczących gospodarki prywatnej.

Nie należy jednak twierdzić, że już wszystko na tym odcinku zrobiono, odwrotnie przed Izbą Warszawską jako Koordynującą stoją zagadnienia czuwania nad prawidłowością wykonywania układów zbiorowych, zapobiegania wszelkim nieprawidłowościom na tym tle, wyjaśniania spraw wątpliwych oraz coraz wyraźniejszego i bardziej sprawnego otoczenia pracowników opieką socjalną.

MGR. M. SZYSZKOWSKI

Konferencja w M. H. W.

W przyjęciu Prezydium Naczelnej Rady w dniu 28 września rb. przez wiceministra Handlu Wewnętrznego W. Zawadzkiego wziął również udział prezes Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie K. Tarasiewicz. Redakcja OTG zwróciła się w związku z tym do prez. K. Tarasiewicza z prośbą o podzielenie się z naszymi czytelnikami wrażeniami z tej konferencji.

Prezes K. Tarasiewicz podniósł wysoce pozytywny charakter konferencji i oświadczył, że wicemin. W. Zawadzki, po wysłuchaniu referatów dotyczących sytuacji poszczególnych gałęzi handlu prywatnego, zapowiedział podjęcie przez Ministerstwo szeregu istotnych tak dla handlu jak i przemysłu prywatnego decyzji i podkreślił, że prawidłowo działający handel prywatny ma obecnie okazję do wykazania należytej aktywności w procesach dystrybucyjnych.

Jednocześnie wicemin. Zawadzki zapowiedział w niedługim okresie czasu decyzję czynników miarodajnych co do ustalenia struktury organizacyjnej kupiectwa.

Wszystko to wskazuje, że zarówno poszczególni kupcy jak organizacje kupieckie, jak wreszcie Izby Przemysłowo - Handlowe stoją w zakresie handlu przed poważnymi zadaniami. Patrząc na te sprawy z punktu widzenia właśnie Izb Przemysłowo - Handlowych musimy podkreślić, że jednym z zasadniczych elementów pomysłowego rozwiązania tych zagadnień jest niewątpliwie wzmocnienie dyscypliny społecznej wśród kupiectwa. Izby dobrze rozumieją konieczność koncentracji wysiłków organizacyjnych w obecnej chwili i wszędzie tam, gdzie to jest potrzebne, starają się przyjąć organizacjom kupieckim z pomocą, jak tego dowodzi chociażby przykład Olsztyna i Białegostoku, w których to okręgach Ekspozytury Izby przysły z wydatną pomocą organizacyjną i materialną miejscowym zrzeszeniom kupieckim.

GOSPODARKA PLANOWA

Racjonalizacja opakowań

Z inicjatywy Izby Przemysłowo - Handlowych w ramach akcji oszczędzania został powołany do życia Zakład Racjonalizacji Opakowań, którego uruchomienie i zorganizowanie władze nadzorcze powierzyły Głównemu Instytutowi Pracy przy współdziałaniu Izby Przemysłowo - Handlowych.

Działalność Zakładu Racjonalizacji Opakowań będzie poważnym działem planowego systemu oszczędzania. Dział ten jest tym trudniejszy od innych, że jeszcze bardzo nieliczni przedsiębiorcy u nas zdają sobie sprawę z jego ważkości. Do przekonania ogółu trzeba nie tylko właściwej propagandy, ale także wyjaśnienia najróżniejszych zagadnień tak z punktu widzenia naukowego, jak i praktycznego. Nadmierna oszczędność w opakowaniach ochronnych może powodować czasami olbrzymie straty w towarze, jak to już niejednokrotnie miało miejsce, ale również szafowanie materiałami opakowań przyczynia się do wzrostu kosztów produkcji, przez co utrudnia walkę z konkurencją zagraniczną.

Każdorazowa bytność na Targach Międzynarodowych w Poznaniu poucza nas, że ZSRR z roku na rok kładzie coraz to więk-

szy nacisk na sprawę racjonalizacji i estetyki opakowań. Inne państwa demokracji ludowej, jak: Czechosłowacja i Węgry krocza po drodze przemysłanych, naukowo i gospodarczo opracowanych opakowań. W Paryżu (rok 1948) i Pradze (rok 1948) odbyły się wielkie wystawy opakowań i są wydawane różne czasopisma, poświęcone tym zagadnieniom.

Państwa kapitalistyczne dużą wagę przykładają do zagadnień opakowań nie tylko z punktu widzenia racjonalizacji, ale także celem rzucenia na rynek towaru w efektywnych opakowaniach, w celach walki konkurencyjnej. Państwa demokracji ludowej, a z nimi i Polska, mają inne określone cele, dążą one bowiem w pierwszym rzędzie do usprawnienia technicznego i pełnej racjonalizacji przemysłu i handlu. Opakowania winny być odpowiednio przemysłane, skalkulowane i skonstruowane, winny być również estetyczne i dekoracyjne, jednakże wymogi te nie mogą przesłaniać celowości opakowania, tak pod względem użytego materiału, jak i ceny samego opakowania.

W Polsce uczyniono już wprawdzie wiele w dziedzinie badania problemów opakowaniowych, ale osiągnięcia te i wysiłki pozosta-

ją dotychczas rozproszone i nie są udostępnione wszystkim zainteresowanym, co nie odpowiada głównym zasadom gospodarki planowej. Zakład Racjonalizacji Opakowań będzie więc tą placówką koordynującą, badającą i informującą w sposób zgodny ze stanem wiedzy, doświadczenia, surowców oraz technicznych możliwości.

Zakład ten będzie placówką obsługującą cały polski handel i przemysł, będzie więc nastawiony na ścisłą współpracę z instytucjami i przedsiębiorstwami państwowymi i dlatego przeprowadzono już wstępne rozmowy informacyjne z takimi placówkami, jak: „Metalexport”, „Varimex”, „Ciech”, „Papexport”, Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego itd., a przede wszystkim odbyto konferencje w PKPG, Polskim Komitecie Normalizacyjnym, Min. Handlu Wewnętrznego i Urzędzie Patentowym. Wszędzie orzeczono zgodnie, że podobna placówka o celach zarówno naukowych jak i praktycznych jest niewątpliwie potrzebna i zalecono pośpiech w zrealizowaniu podjętej inicjatywy. Organizacja Zakładu niewątpliwie posunęła się naprzód, ale jeszcze nie wszyscy zdają sobie sprawę z jej pilności. Do rozwiązania tego zagadnienia są w pierwszym rzędzie potrzebni fachowcy, którzy mogliby rozwiązać problemy opakowania, tak z punktu widzenia naukowego, jak i praktycznego.

Pietrzy się jeszcze duże trudności przed organizatorami młodszego zakładu, a największą trudnością będzie odpowiednie uzbrojenie laboratorium w przyrządy i aparaty. Kilka aparatów będzie można skonstruować w kraju na podstawie posiadanych planów, niektóre można sprowadzić ze strefy radzieckiej w Niemczech (Lipsk), lecz niektóre maszyny trzeba będzie również importować ze Szwecji lub nawet z USA. W początkowych badaniach Zakładu będzie bardzo pomocna pracownia technologiczna P.J.W.G.W. w Bydgoszczy, jak i zakłady wyższych uczelni.

Do zadań Zakładu Racjonalizacji Opakowań będą należały nie tylko prace badawczo - naukowe, lecz również jak najszersze upowszechnienie nowoczesnych zasad opakowań, a więc opracowywanie i ogłaszanie drukiem wzorcowych modeli opakowań i ich przydatności, przygotowywanie konkursów, odprawy robocze kierowników działów wysyłkowych różnych gałęzi przemysłu i opracowywanie instrukcji związanych z zagadnieniami racjonalizacji opakowań.

Ostatnio Kupiecki Instytut Wiedzy Zawodowej z Izłą Przemysłowo - Handlową w Warszawie, w porozumieniu z Głównym Instytutem Pracy zamierzają zorganizować pierwszą w kraju wystawę opakowań o charakterze dydaktycznym. Szczególnym zadaniem tej wystawy będzie przegląd najbardziej typowych opakowań stosowanych w najróżniejszych działach przemysłu i handlu oraz wskazanie właściwych metod konstruowania opakowań i należytego rozwiązania ich strony estetycznej i oszczędnościowej.

Wystawa ta może stać się pomocą niejednej gałęzi przemysłu w Polsce, przez ulepszenie lub zmianę dotychczas produkowanych materiałów do opakowań, przez wskazanie nowych dróg w zastosowaniu krajowych surowców i przyczyni się również do racjonalizowania stosowanych i wykonanych u nas opakowań, zmniejszając marnotrawstwo materiałowe.

Nadmienić także należy, że prawdopodobnie Czechosłowacja weźmie czynny udział w tej wystawie, gdyż już niejednokrotnie Izby Przemysłowo - Handlowe współpracowały z naszym sąsiadem na tej płaszczyźnie.

Jak z powyższego artykułu wynika, zagadnienie racjonalizacji opakowań stanowi jedno z istotnych ogniw gospodarki planowej.

M. CHAREWICZ

**PRZEMYSŁ
I ZRZESZENIA PRZEMYSŁOWE**

**Działalność prywatnego przemysłu chemicznego
w pierwszej połowie 1949 r.**

Ilość przedsiębiorstw uległa niewielkiemu zmniejszeniu, i w rozbięciu na Zrzeszenia terenowe przedstawia się następująco:

Ilość firm w I półroczu 1949 roku

L. p.	Zrzeszenie	1.IV.1949 r.	1.VI.1949 r.	1.VII.1949 r.
1.	Częstochowa	70	49	47
2.	Gdynia	88	87	82
3.	Katowice	135	124	121
4.	Kraków	181	164	146
5.	Lublin	29	33	40
6.	Łódź	70	70	61
7.	Poznań	112	121	140
8.	Rzeszów	21	16	14
9.	Szczecin	15	13	14
10.	Warszawa	322	333	322
11.	Wrocław	34	32	31

Razem 1.087 1.047 1.021

Zaopatrzenie surowcowe, podobnie jak w ubiegłych kwartałach było niewystarczające. Wskutek braku surowców znów pewna ilość firm uległa likwidacji lub zmniejszyła ilość pracowników.

Grupa	Częstochowa	Gdynia	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Poznań	Rzeszów	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Razem
I. Wyr. nieorg.	4	38	29	21	1	10	26	—	—	140	16	285
II. Gazy przem.	30	—	44	—	—	—	21	—	—	—	—	95
IV. P. s. d. drewn.	74	8	—	—	16	—	—	3	2	53	—	156
VII. W. org. usz.	15	23	1	43	1	7	60	—	—	175	8	330
VIII. Wyr. farmac.	—	25	—	—	14	—	11	—	—	—	—	58
IX. Wyr. kosmet.	23	39	69	161	32	95	228	—	5	697	11	1.360
X. Wyr. tuszcz.	90	116	91	33	87	125	267	18	11	338	55	1.231
XI. Wyr. gum. i chon.	5	—	88	102	—	55	106	—	—	715	19	1.090
XII. Tworz. szt.	—	86	26	211	—	75	218	20	3	543	—	1.182
XIII. Sr. zap. i wyb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—	38
XIV. Farby em., lak.	136	104	197	224	19	94	260	5	20	647	48	1.754
XVI. Inne wyroby	170	114	276	240	52	88	353	31	21	503	—	1.853
Razem	547	558	821	1.035	222	549	1.550	77	62	3.854	157	9.432

Ilość surowców otrzymanych w stosunku do zapotrzebowania tychże surowców przedstawia się następująco.

L. p.	Surowiec	Zapotrzebowanie	Przydział	% pokrycia zapotrzebowania
1.	Aceton	26.474	3.354	1,2
2.	Karbid	1.000	2.000	200,0
3.	Kauczuk	152.100	20.000	13,1
4.	Kwas siarkowy	116.848	24.600	21,0
5.	Mocznik	6.000	400	6,6
6.	Parafina	343.663	16.500	4,7
7.	Proszek bakelitowy	95.110	300	0,3
8.	Soda amoniakalna	912.800	11.000	1,2
9.	Trójchloroetylen	37.495	17.000	45,3
Razem		1.691.880	95.154	5,6

Ilość zatrudnionych pozostała praktycznie bez zmiany — 99,7% stanu z I kwartału; w rozbięciu branżowym i terenowym przedstawia się następująco.

Produkcja Prywatnego Przemysłu Chemicznego w drugim kwartale rb. nieznacznie wzrosła w stosunku do I kwartału br. Wielkość produkcji wynosząca 8 098 ton w ubiegłym kwartale wzrosła do 8 707 ton, co stanowi 107,5%, wartość natomiast w 3 442 milionów złotych wzrosła na 3 841 milionów złotych, co stanowi 113,0%.

Wielkość i wartość produkcji w rozbięciu branżowym i terenowym przedstawiają następujące tablice.

Wielkość i wartość produkcji w I półroczu 1949 roku
(rozbięciu branżowe)

L. p.	Grupa branżowa	I kwartał		II kwartał		I półrocze	
		wiel-kość	war-tość	wiel-kość	war-tość	wiel-kość	war-tość
I.	Wyroby nieorg.	517	73	517	76	934	149
II.	Gazy przem.	166	18	209	21	375	39
IV.	Prod. such. dest. drewna	211	37	340	47	551	84
V.	Prod. such. dest. węgla	—	—	6	1	6	1
VII.	Wyr. org. uszl.	70	156	87	190	157	346
VIII.	Wyr. farmac.	11	13	9	7	20	20
IX.	Wyr. kosmet.	188	580	222	642	420	1.222
X.	Wyroby tłuszcz.	1.310	512	1.385	724	2.695	1.236
XI.	Wyr. gum. i ebon.	351	374	357	365	708	739
XII.	Tworzywa szt.	797	333	313	344	1.110	677
XIII.	Sr. zap. i wyb.	—	7	4	6	4	13
XIV.	Farby, emal., pok.	2.702	981	3.250	944	5.952	1.975
XVI.	Inne wyroby	1.775	358	2.098	474	3.873	832
R a z e m		8.098	3.442	8.707	3.891	16.805	7.333

Wielkość i wartość produkcji w I półroczu 1949 roku
(rozbięciu branżowe)

L. p.	Zrzeszenie	I kwartał		II kwartał		I półrocze	
		wiel-kość	war-tość	wiel-kość	war-tość	wiel-kość	war-tość
1.	Częstochowa	488	154	945	174	1.433	328
2.	Gdynia	371	141	135	72	506	213
3.	Katowice	2.444	270	2.040	250	4.484	560
4.	Kraków	661	382	596	554	1.256	936
5.	Lublin	199	61	220	88	419	149
6.	Łódź	374	175	601	310	975	485
7.	Poznań	1.443	571	1.388	633	2.831	1.204
8.	Rzeszów	60	18	24	20	84	38
9.	Szczecin	31	13	66	16	91	29
10.	Warszawa	1.862	1.611	2.502	1.671	4.365	3.282
11.	Wrocław	164	46	190	63	354	109
R a z e m		8.098	3.448	8.707	3.891	16.605	7.333

W. Kz.

HANDEL-CENTRALE HANDLOWE

Słów kilka w sprawie marż

W interesującym artykule pt. „Marże zarobkowe w handlu”, ogłoszonym w numerze 8 z dnia 27 sierpnia rb. „GAZETY HANDLOWEJ”, dr A. Atlas dochodzi do wniosku, że „...istnieją ekonomiczne przesłanki do samorzutnego obniżenia marż”, tzn. stosowania w praktyce niższej marży zysku, niż marża określona dla danego artykułu przez odnośne zarządzenie Biura Cen.

Zasadniczą przesłanką do tego wniosku ma być okoliczność, że marże handlowe były ustalone w okresie głodu towarowego i że procesy usprawnienia dystrybucji i wzrost produkcji, jakie od tego okresu czasu nastąpiły pozwalają na samorzutną rewizję marż. Rola pionierską w tym względzie autor wyznacza handlowi uspołecznionemu.

Ponieważ zagadnienie jest w równym stopniu interesujące dla handlu prywatnego, który w obsłudze konsumenta w dostępnym

Aktualne przetargi i dostawy

Warszawa, Marszałkowska 106 m. 8. Poszukuje się dostawców na: **drewniaki, kapece, pantofle.** (Życie Warszawy dn. 12.X.1949 Nr 281).

SPB Centrala, Baza Zaopatrzenia, Warszawa, Al. Stalina 25 ogłosiła przetarg nieograniczony na **rozładunek i przewóz materiałów budowlanych** ze stacji Warszawa - Okęcie. Termin składania ofert — 22.X.1949. (Życie Warszawy, dn. 12.X.1949, Nr 281).

Przedsiębiorstwo Instalacji Sanitarnych i Urządzeń Wodnych ogłosiło przetarg na dostawę **materiałów instalacyjnych.** Termin składania ofert — 22.X.1949. (Monitor Polski, dn. 8.X.1949, Nr B-76).

Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 9 W-wa, ul. Długa 52 ogłosiło przetarg nieograniczony na dostawę **10.000 m³ żwiru.** Termin składania ofert — 18.X.1949 r. (Monitor Polski dn. 5.X.1949 Nr B-75).

Zarząd Centralny Państw. Urzędu Repatriacyjnego w Łodzi, ul. Piotrkowska 29 p. 57 sprzedaje w drodze licytacji publicznej w dniu 26.X.1949 r. 20 maszyn do pisania oraz 3 powielacze. (Monitor Polski dn. 3.X.1949 Nr B-75).

Państw. Przedsiębiorstwo Budowlane „Beton-Stal”, Oddział 3 Inż. W-wa, Leszno 96 ogłosiło przetarg na wykonanie **robót stolarskich.** Termin składania ofert — 24.X.1949 r. (Życie Warszawy z dn. 8.X.1949 r. Nr 277).

„Fundacja” w W-wie, ul. Wilecza 13 ogłosiła przetarg na wykonanie **tynków zewnętrznych.** (Życie Warszawy dn. 8.X.1949, Nr 277).

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Barwników „Boruta”, Zgierz, ul. Andrzeja Struga 30, zakupią 2 **przyczepy samochodowe.** (Życie Warszawy dn. 8.X.1949, Nr 277).

Centr. Zarząd Przemysłu Ferment. W-wa, Elektoralna 11 ogłosił przetarg nieograniczony na dostawę maszyn rozlewniczych: **rek do lemoniady, 23 maszyny do mycia butelek, 12 saturatorów-impregatorów, 1 zastaw do obciążu piwa (24 kranowy), jeden 12 kranowy.** Termin składania ofert — 24.X.49. (Życie Warszawy dn. 11.X.1949, Nr 280).

ZAPOTRZEBOWANIE NA PEŁNĄ ZDOLNOŚĆ PRODUKCYJNĄ

Biuro Sprzedaży Druku, Gwoździ i Czarnych Narzędzi C.H.P. M. zgłosiło do Centrali Handlowo - Technicznej Prywatnego Przemysłu zapotrzebowanie na IV kwartał 1949 r. na wyroby druciarne i gwoździarskie w ilości równąjącej się zdolności wytwórczej przedsiębiorstw zrzeszonych w Ogólnopolskim Zrzeszeniu Producentów Druku, Gwoździ i Wyrobów z Druku.

Wykonanie zapotrzebowania C.H.P.M. uzależnione jest wyłącznie od zaopatrzenia surowcowego, którym dysponuje PKPG. (ew)

dla siebie zakresie dotrzymuje kroku handlowi uspołecznionemu, sprobujemy zastanowić się, czy wniosek jest oparty na realnych przesłankach i czy handel prywatny — nie wnikając w możliwości handlu uspołecznionego — jest w stanie zejść poniżej dopuszczalnych marż zysku brutto.

Datą zdecydowania o wprowadzeniu obowiązujących marż zysku w obrotach handlowych jest 2 czerwiec 1947 r. (Ustawa o zwalczaniu spekulacji i nadmiernych zysków w obrocie handlowym). Od tej daty zaistniała teoretyczna możliwość określenia przez właściwe organa — w oparciu o ustawę — obowiązującej granicy zysku brutto w obrotach handlowych.

Pierwsze wykazy marż zysku — zresztą zupełnie fragmentaryczne w stosunku do krajowego wachlarza towarowego — były ogłoszone w październiku — listopadzie 1947 r. Obejmowanie

dalszymi kolejno ogłaszanymi wykazami coraz szerszego wachlarza artykułów następowało bardzo stopniowo i trwa w dalszym ciągu.

Tak:

w II półroczu 1947	weszło w życie	5 wykazów,
I „ 1948	„ „	5 „
II „ 1948	„ „	11 „
I „ 1949	„ „	20 „
III kwartał 1949	„ „	4 wykazy.

Z ogłoszonych w wyżej podanych okresach wykazów dotychczas obowiązują z II półroczu 1947 — 2 wykazy (z tych jeden częściowo), I półroczu 1948 — 2 wykazy, II półroczu 1948 — 5 wykazów, I półroczu 1949 — 19 wykazów, III kwartału 1949 — 4 wykazy.

Z tych dwóch zestawień wypływa niewątpliwie konstatacja, że wysokości marż zysku brutto, wyznaczane przez Biuro Cen, są stale i czujnie korygowane.

Większość aktualnych wykazów marżowych została ogłoszona w pierwszym półroczu 1949 r., który jest bardzo odległy od okresu największego nasilenia głodu towarowego. Rok 1949 jest niewątpliwie okresem znacznego postępu w zakresie usprawnienia dystrybucji, potanienia jej kosztów, oraz okresem poważnego wzrostu produkcji w porównaniu z okresem, w którym była wypowiedziana bitwa o handel.

Aktualne wysokości marż zysku brutto są określone z bardzo skrupulatnym wzięciem pod uwagę wymienionych wyżej okoliczności i stąd właśnie wypływa fakt, że z ilości 21 wykazów marżowych z lat 1947 i 1948, obowiązują dotychczas jedynie 6 wykazów całkowicie i 1 częściowo. Wszystkie pozostałe wykazy, których wysokości stały się nieaktualne zostały uchylone i zastąpione nowymi wykazami, których wysokość marż jest określona w uwzględnieniu bieżących warunków gospodarczych. Świadczy to o tym, że rola korektora wysokości marż zysku spoczywa zdecydowanie w rękach Biura Cen.

Jak wiemy całość kosztów dystrybucji towarowej dzieli się na dwie zasadnicze grupy: koszty pośrednie i koszty bezpośrednie. O ile ta druga grupa jest związana ściśle z wysokością obrotu i wielkością jej wyznacza ilość dystrybuowanego towaru, o tyle pierwsza grupa kosztów, będąc w zasadzie niezmienną w ramach danego przedsiębiorstwa, nieznacznie tylko wzrasta przy dużym nawet wzroście obrotu i ilości dystrybuowanego towaru.

Wzajemny stosunek wysokości tych dwóch grup kosztów jest zależny od wielkości obrotu. Im większy jest obrót, tym mniejsza część kosztów pośrednich wypada na jednostkę towaru. Nieśwasty takie ukształtowanie układu kosztów w bardzo niewielkim tylko stopniu zależy od samego przedsiębiorcy w handlu prywatnym.

Handel prywatny nie ma nieograniczonego dostępu do produkowanej masy towarowej. Tym samym bardzo niewiele prywatnych

przedsiębiorstw handlu towarowego może optymalnie ukształtować swoje koszty handlowe. Ta niewielka ilość nie należy do branż, które mają główne znaczenie dla zaopatrzenia konsumenta.

W tych warunkach należy ocenić możliwość handlu prywatnego w zakresie schodzenia poniżej marż zysku określonych przez Biuro Cen.

H. M.

Sprawa marż zwyczajowych na jaja, twaróg i drób

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego — Biuro Cen zniósł z dniem 20 września br. ceny maksymalne jaj oraz podkreśliło niestnienie żadnych cen maksymalnych na masło osetkowe, twaróg, drób i ziemniaki. Przy sprzedaży tych artykułów obowiązuje kalkulacja: cena zakupu + marża zysku brutto. O ile chodzi o wysokości tych marż — to dla masła i ziemniaków są one ustalone przez Biuro Cen, jako marże obowiązujące w sprzedaży detalicznej: masło — 10% (Wykaz B Nr. 12), ziemniaki — 22% dla ilości poniżej 50 kg, wg. zarządzenia ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr. 33 z dn. 1.IV.1948 r.

W odniesieniu do pozostałych z wyżej wymienionych artykułów żywnościowych — obowiązujące marże zysku brutto nie zostały dla nich ustalone w żadnym z dotychczas ogłoszonych wykazów, zarządzenie zaś Biura Cen z dn. 19.IX br. mówi wyraźnie, że przy ich sprzedaży należy stosować marże zwyczajowe, w związku z czym wyloniła się potrzeba określenia wysokości tych marż.

Na zapytania w tej sprawie Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie wyraziła pogląd, że określenie przez nią marż zysku dla jaj, drobiu i twarogu dla całego kraju nie jest wskazane, a to ze względu na to, że ceny tych artykułów kształtują się zupełnie różnie w zależności od warunków gospodarczych poszczególnych okręgów, a w obrębie okręgu — w zależności od sezonu (pory roku). Ceny na te artykuły wykazują w odniesieniu do okręgów i sezonów duże różnice, a co za tym idzie — marże jak to potwierdza dotychczasowa praktyka, mają charakter płynny i niejednolity w różnych okręgach.

Powyższe względy przemawiają przeciw określaniu na te artykuły w skali ogólnokrajowej jednolitych marż zwyczajowych, w związku z czym wydaje się, że każda z Izb Przemysłowo-Handlowych jako instytucji upoważnionych do wydawania opinii o zwyczajach kupieckich, winna we własnym zakresie określać wysokość marż zwyczajowych na jaja, twaróg i drób dla swego okręgu działalności, przy czym — w odniesieniu do drobiu — mogłaby nawet zaistnieć możliwość zróżnicowania tych marż w poszczególnych okręgach nie tylko w zależności od rodzaju (gosi, indyki, kury, kureczęta) ale również i od pory roku, co znajduje uzasadnienie w tym, że niektóre rodzaje drobiu, jak np. kureczęta mają na wiosnę charakter artykułu luksusowego.

(J. K.)

Sprzedaż i sprzedawca 4)

(dokończenie)

W końcu wydaje się niezbędnym podać kilkanaście wskazówek, których stosowanie przez wszystkich sprzedawców będzie na pewno dla nich pożyteczne.

Klienta, który wchodzi do sklepu należy witać uprzejmie, załatwić należycie i sprawnie i nie zapomnieć również o uprzejmym pożegnaniu. Do tych zewnętrznych oznak grzeczności klient przywiązuje dużą wagę i takich grzeczności spodziewają się i oczekują.

Obsługa stałych klientów przez dłuższy czas zbliża sprzedawcę do klienta i umożliwia mu poznanie go nawet z nazwiska i adresu. Informacje takie mogą być zawsze w przyszłości dla sprzedawcy i przedsiębiorstwa pożyteczne: poza tym zaś klient często lubi, jeśli traktuje się go jak dobrego znajomego, oczywiście bez żadnej poufności.

Sprzedawcy powinni być zawsze zdecydowanymi, pewnymi siebie, nie tak bowiem nie upewnia kupującego o jego racji, jak wahanie, niezdeterminowanie i ignorancja sprzedawcy. Klienta, którego nie można niezwłocznie obsłużyć, należy przeprosić za chwilę zwłoki i obiecać natychmiastową obsługę po załatwieniu klienta w danej chwili opracowywanego. Wszystkich klientów, bez względu na ich stanowisko społeczne, należy załatwiać jednakowo uprzejmie. Nigdy nie należy używać formy zapytania w rodzaju: co jeszcze?, czy to wszystko? itp.

Taka forma oferty jest banalna, stereotypowa i nigdy nie brzmi zachęcająco dla ucha klienta, poza tym zaś odnosi się wrażenie, że sprzedawca pragnie pozbyć się odbiorcy, zadając niefortunne pytania z przyzwyczajenia, szablonowo, nie zaś w celu osiągnięcia tania z przyzwyczajenia, szablonowo, nie zaś w celu osiągnięcia pewnego skutku. Nawet, gdyby klientowi w tym momencie rzeczywiście był potrzebny oferowany towar, to często raczej zrezygnuje z poczynienia zakupu, do którego w tak zły sposób zachęca go się.

Sposób zapytania zależny jest od tego, do jakiego człowieka je kierujemy. Pamiętać należy o tym, że np. mężczyźni na ogół skutecznieją zakupy niechętnie, zmuszeni do tego koniecznością i wówczas starają się kupić tylko artykuł, zlecony im do nabycia. Takim klientowi inny artykuł proponować należy bardzo ostrożnie, żeby go nie zrazić i nie spowodować jego niezadowolnienia.

Najwygodniejszą formą poinformowania odbiorcy o tym, że posiadamy również inne artykuły w sprzedaży, które mogą mu być potrzebne — jest krótkie, rzeczowe, w kilku słowach zawarte objaśnienie wartości towaru, który pragniemy klientowi sprzedać.

W ogóle sposób oferowania jest kwestią faktu, sprzedawca musi z rozmową z kupującym zorientować się, czy w ogóle jakąś ofertę można mu podać, czy np. klient może śpieszyć się bardzo i nie będzie chciał rozmawiać o innych zakupach, lub też w ogóle nie będzie mu taki artykuł potrzebny.

Jeśli jednak klient przejawia najdrobniejsze bodaj zainteresowanie, należy udzielić mu szczegółowych objaśnień i zachęcić do kupna.

Sprzedawca powinien zawsze pamiętać o tym, że nie należy nam na tym, żeby wzmówić klientowi towar jemu niepotrzebny, lecz, że należy odbiorcy sprzedać wszystko to, co jest mu niezbędne, o czym on jednak zapomniał. W rezultacie chodzi przeto o rodzaj przypomnienia, nie zaś o narzucanie się.

W każdym razie unikać należy zdawkowej i nie mówiącej formy zapytania „co jeszcze” itp., które do celu nigdy nie prowadzi, a często zrażają odbiorcę do osoby sprzedawcy: takie pytanie spotyka się w prymitywnym handlu lub w halach, lecz nie w instytucji solidnej, obsługiwanej przez wykwalifikowany personel sprzedażowy.

Podczas obsługi klienta należy zawsze zachować spokój i być cierpliwym. Na uwagi, nie zawsze słuszne i często nieuzasadnione — odpowiadać rzeczowo, wyjaśniać, tłumaczyć, lecz nie oświadczać klientowi wręcz, że nie ma racji itp.

Nigdy nie należy być protekcyjnym wobec odbiorcy lub dać mu do zrozumienia, że jego wiadomości są skąpe lub zgoła fałszywe.

Klient, zdający sobie sprawę nawet ze swej w danej dziedzinie ignorancji pragnie wzbudzić mniemanie odwrotne i nie lubi, jeśli tę jego nieświadomość wytyka mu się wyraźnie.

Należy klienta z błędu wyprowadzić taktownie i ostrożnie.

Beznamiętne traktowanie sprawy bardziej niejednokrotnie pomoże, aniżeli oburzenie sprzedawcy, zdenerwowanie lub traktowanie uroszczeń odbiorcy, jako grymasów.

Klient — jak to powiedział jeden z naszych pionierów reklamy i metod sprzedaży — pragnie „aby traktowano jego żądania na platformie słusznych i rzeczowych przesłanek, nie zaś, aby traktowano go jak niegrzeczne dziecko, a uroczczenia jego, jak pretensje zwariowanego staruszka”.

Podczas sprzedaży klientowi poświęcać należy całą swą uwagę i maksimum zainteresowania. Klient powinien odczuć te zainteresowanie i tę dobrą wolę obsłużenia go w miarę możliwości jak najlepiej i z jak największą dla niego korzyścią. Dobrze go to usposobi, stworzy w nim mniemanie o pragnieniach całkowitego zadowolenia jego życzeń, sprzedawca zaś zwerbuj statego odbiorcę, bo klient widzi w takiej obsłudze rzeczywistą korzyść dla siebie, a więc i zadowolenie z należyście dokonanego zakupu.

W wypadku, gdyby sprzedawca nie dysponował w danym momencie takim towarem, jakiego klient żąda, nie należy zbyt szybko przekonywać go, że inny, zastępczy artykuł proponowany przez sprzedawcę będzie równie dobry lub jeszcze lepszy. Wyrażając

żał, że narazie zabrakłożądanego towaru, można w formie zalecenia, rady, zaproponować narazie inny towar, lecz bez zbytecznego nalegania. Decyzję trzeba pozostawić odbiorcy bez żadnego nacisku. Oczywiście z tym nowym artykułem trzeba klienta szczegółowo zapoznać.

W obecności klientów nigdy nie wolno wszczynać rozmów z współpracownikami na tematy, niezwiązane ze sprzedażą. Klient nie powinien odnosić wrażenia, że w sklepie przeszkadza, że jest osobą zbędną. Również nie należy zbyt interesować się klientem, wyrażać o nim swej opinii do innych osób, szczególnie zaś do osób, będących naszymi klientami. Wszelkie spory są oczywiście z góry wykluczone w miejscu sprzedaży.

Nigdy nie należy rozmawiać o sprawach, związanych z przedsiębiorstwem, jego interesami itp. z osobami obcymi, a nawet bliskimi.

Pracownik nie zawsze orientuje się, co może być tajemnicą handlową, co wkracza w dziedzinę tajemnic zawodowych itp.

Przez swe nieopatrzne postępowanie lekkomyślny pracownik może narazić swego pracodawcę na duże straty, dlatego też należy unikać wszelkich rozmów, dotyczących np. obrotów sklepu itp., słowem unikać rozmów, dotyczących wewnętrznego życia przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo swoim wielkim wysiłkiem organizacyjnym zdobyło u odbiorców znaczny kapitał zaufania i sprzedawca swym postępowaniem winien przyczyniać się do pogłębiania tego zaufania i werbowania coraz to liczniejszych rzesz odbiorców.

Tę dobrą renomę realizuje również sprzedawca, ponieważ konsument obdarza go częścią tego zaufania.

Nakłada to na personel sprzedażowy tym większą odpowiedzialność i winno być bodźcem do należytego spełniania swych obowiązków, ku obopólnemu zadowoleniu i wspólnej korzyści.

Handel w dobie dzisiejszych przemian gospodarczych odgrywa bardzo ważną rolę regulatora obrotu dobrami konsumpcyjnymi i jego waga czynnika społecznego będzie coraz bardziej wzrastać.

Im bardziej odpowiednio będzie wykwalifikowany aparat ludzki obsługujący detaliczne punkty sprzedaży — tym łatwiej i lepiej spełni on swe zadanie, których celem winno być dobro światła pracy.

Jeśli celem naszym będzie należyte wywiązywanie się ze swych obowiązków — jeśli uczyć się będziemy sami oraz uczyć będziemy innych, jeśli swą pracą podniesiemy ogólny poziom życia mas ludowych — to wówczas będziemy mogli powiedzieć, że obowiązki swoje spełniliśmy dobrze i że w granicach swoich możliwości przyczyniliśmy się do budowy naszej nowej rzeczywistości społecznej.

M. FILIPOWSKI

CENY I MARŻE

ARTYKUŁY KOLONIALNE Z IMPORTU

Biuro Cen, znak: C-IV-B-35c/33 i 37 potwierdziło ceny na artykuły importowane:

Lp.	Artykuł	C e n a		Uwagi
		hurtowa	detaliczna	
1.	Papryka bułgarska mielona	1.181	1.500	
2.	Herbata holenderska	3.231	4.200	Spółem
		3.231	4.200	PCH.
3.	Herbata z Anglii	3.231	4.200	
4.	Wanilia w łaskach z Francji	12.595	16.000	
5.	Pieprz czarny z Holandii Lampong	4.153	5.400	
6.	Pieprz czarny z Anglii Lampong	4.153	5.400	
7.	Pieprz czarny Malabor z Anglii	4.153	5.400	
8.	Pieprz czarny Lampong z Anglii	4.153	5.400	
9.	Pieprz czarny Malabor z Anglii	4.153	5.400	

1. Odnosić herbaty (poz. 2 i 3) — „Spółem” rozprowadza się ją wyłącznie paczkowaną po cenach ustalonych pismem C-IV-B-35c/26 z dnia 6.IX.1949 r.

2. W wypadku dostaw przez „Spółem” herbaty dla domów wezawowych, pensjonatów, szpitali i innych jednostek skoszarowanych, dopuszcza się sprzedaż herbaty gatunek „Ceylon” luzem po cenach ustalonych dla P.C.H. (patrz pismo C-IV-B-35c/26 z dnia 6.IX.49).

WINOGRONA WĘGIERSKIE

Biuro Cen, znak C-IV-B-35c/27 zatwierdziło nowe ceny winogron z importu węgierskiego:

Cena hurtowa w całym kraju brutto za netto 185 zł za kg.

Cena hurtowa w całym kraju netto 209 zł za kg.

Cena detaliczna w całym kraju netto 255 zł za kg.

Ceny powyższe obowiązują od dnia 28.IX.1949 r.

TRAN TECHNICZNY

Biuro Cen zatwierdziło ceny tranu technicznego, rozprowadzanego przez „Bacutil”.

Tran techniczny dorszowy, prod. krajowej I gat. za kg. Cena hurtowa loco magazyn „Bacutilu” 352 zł; cena hurtowa franco st. odbior. z opakowaniem zwrotnym 386 zł.

Ceny powyższe wchodzi w życie od dnia 1.VII.1949 r.

ROBOCIZNA I KOSZTY WYTWARZANIA KONFEKCIJ

Biuro Cen zatwierdziło wysokość robocizny i kosztów wytwarzania (poz. Nr 3 wzoru kalkulacji) dla konfekcji produkowanej przez prywatny przemysł konfekcyjny.

Lp.	Artykuł	Cena zatwierdzona przez Biuro Cen
1.	Bluzka damska jedw. sportowa w kratkę	zł 370.—
2.	Teczka szkolna z materiału z okuciem	„ 104.—
3.	Torba targowa z materiału (obróbka obca wg. r-ku)	„ 52.—
4.	Torba gospodarcza na podszawce	„ 95.—
5.	Podkładka niemowlęca	„ 5.—
6.	Koldry wataowane satynowe dwustronne (pikowanie ręczne)	„ 900.—
7.	Pizamki chłopięce do lat 14-tu	„ 282.—
8.	Kapturek niemowlęcy z haftem	„ 60.—
9.	Kurtka męska wełniana	„ 1.220.—
10.	Kurtka chłopięca wełniana na watolinie	„ 1.100.—
11.	Fartuch warsztatowy białany	„ 60.—

Wchodzi w życie z dniem 1.X.1949 r. (Załącznik Nr 5 do zarządzenia Biura Cen, znak: C-IV-D-125/11).

KOSMETYKI

Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego pismem z dnia 28 września 1949 r. Znak: C-1-0-27 wyjaśniło, że olejki do włosów, brylantynę do włosów, olejki do opalania i płyny od potu należy zaszerzować do Wykazu B — Nr 17, grupa I, pozycja b. (Marże wynoszą: w hurcie 26 proc., w detalu 30 proc.). Natomiast wazelinę i glicerynę toaletową należy zaszerzować do Wykazu B — Nr 17, grupa I pozycja d. (Marże wynoszą: w hurcie 20 proc., w detalu 25 proc.).

Nowe ceniki Centr. Odpadków Użytk. (3)

CZYŚCIWO PRANE DEZYNFEKOWANE

Lp.	Nazwa asortymentu	Cena za 1 kg dla:		
		PZW wzgl. sortow.	Pralni	Jednolita sprzedażna
1.	Czyściwo bawełniane białe	60,—	86,—	100,00
2.	" " jasne	48,—	72,—	84,20
3.	" " ciemne	40,—	62,—	72,50
4.	" lniane białe	73,—	100,—	117,—

Uwagi:

Cena dla P.Z.W. względnie sortowni rozumie się loco wagon stacja załadowania, dla pralni loco wagon stacja załadowania, dla odbiorcy franco wagon stacja odbiorcza.

Do ceny sprzedażnej wliczony jest: transport kolejowy 3%, marża C.O.U. 10%, podatek obrotowy 1,5%.

Cennik niniejszy obowiązuje z dniem 15.VIII.1949 r. i anuluje cennik dotychczas obowiązujący zatwierdzony pismem P.K.P.G. z dnia 21.V.1949 r. Znak: CE-2-B-43/10.

CZYŚCIWO — NICI

Lp.	Nazwa asortymentu	Cena za 1 kg dla:	
		sortowni, PZW wzgl. zbiornicy	Jednolita sprzedażna
1.	Czyściwo nici kolorowe	56,30	65,80
2.	" " białe	61,80	72,30

Uwagi:

Ceny dla sortowni względnie zbiornicy rozumie się loco wagon stacja załadowania w stanie opakowanym, dla odbiorcy franco wagon stacja odbiorcza w opakowaniu — waga brutto za netto.

Do ceny sprzedażnej wliczony jest: transport kolejowy 3%, marża C.O.U. 10%, podatek obrotowy 1,5%.

Cennik niniejszy obowiązuje z dniem 15.VIII.1949 r. i anuluje cennik zatwierdzony pismem M. P. i H. z dnia 14.VI.1947 r.

ODPADKI DZIANINY

Lp.	Nazwa asortymentu	Cena za 1 kg dla:		
		sortowni odbiorcy wzgl. PZW		
1.	Odpadki mieszanej dzianiny i przędzy, czyste	5,—	13,—	15,20
2.	Odpadki mieszanej dzianiny i przędzy brudne	2,—	9,—	10,50
3.	Scinki z maszyn osnowych	5,—	13,—	15,20

Uwagi:

Ceny dla odbiorcy rozumie się towar opakowany brutto za netto, franco wagon stacja odbiorcza.

Do ceny sprzedażnej wliczony jest: transport kolejowy 3%, marża COU 10%, podatek obrotowy 1,5%.

Cennik niniejszy obowiązuje z dniem 15.VIII.1949 r.

Cena za 1 kg dla:
Zróżla zbiera- zbiornicy   jednolita

SZMATY ZAOLIWIONE

Lp. Nazwa artykułu	Cena za 1 kg dla:	
	P.Z.W. detaliczna	
1. Szmaty zaoliwione	10,40	11,40

Uwaga: Cena dla zbiornicy rozumie się wagon st. załadowania, odbiorcy franco wagon st. odbiorcza.

Cennik niniejszy obowiązuje z dniem 15 sierpnia 1949 r.

SZMATY JEDWABNE

Lp.	Nazwa surowca	Cena za 1 kg dla:	
		sortowni wzgl. PZW	jednolita sprzedażna
1.	Trykot sztucznego jedwabiu stary różnokolorowy jasny	60,—	70,20
2.	Trykot sztucz. jedw. różnokolorowy ciemny	53,—	62,—
3.	Trykot sztucz. jedw. jednokolorowy	64,—	74,90
4.	" " " nowy biały	98,—	114,60
5.	" " " " różnok. jasny	72,—	84,20
6.	" " " " ciemny	57,—	66,70
7.	" " " " jednokolorowy	81,—	94,70
8.	Szmaty sztucz. jedw. stare różnokol. jasne	60,—	70,20
9.	Szmaty sztucz. jedw. stare różnokol. ciemne	53,—	62,—
10.	Szmaty sztucz. jedw. stare jednokolorowe	64,—	74,90

Uwagi:

Ceny dla sortowni rozumie się loco wagon stacja załadowania za towar w stanie belowanym — waga brutto za netto.

Ceny dla odbiorcy rozumie się franco wagon stacja odbiorcza za towar w stanie belowanym — waga brutto za netto.

Do ceny sprzedażnej wliczony jest: transport kolejowy 3%, marża COU 10%, podatek obrotowy 1,5%.

Cennik niniejszy obowiązuje z dniem 15 lipca 1949 r. i anuluje cennik dotychczas obowiązujący, zatwierdzony pismem Ministerstwa Przemysłu i Handlu Dep. Finansowy z dnia 15.VI.1947 r. Znak DF-IV-B-26/14.

TRZONKI MOSIĘŻNE Z PRZEPALONYCH ŻARÓWEK

Lp.	Nazwa asortymentu	P.Z.W. detaliczna	
		na	
1.	trzonki mosiężne z przepalonych żarówek typ. E. 27/30	3,30	3,90
2.	trzonki mosiężne z przepalonych żarówek typ. B. 22/25	3,90	4,60
3.	trzonki mosiężne z przepalonych żarówek typ. E. 40/45	5,—	5,80

Uwaga:

Cena dla odbiorcy rozumie się towar w stanie opakowanym franco wagon stacja odbiorcza.

Do ceny sprzedażnej wliczony jest: transport kolejowy 3%, marża C.O.U. 10%, podatek obrotowy 1,5%.

Powyższy cennik obowiązuje z dniem 21.II.1949 r. i anuluje cennik zatwierdzony przez M. P. i H. z dnia 15.12.1947 r. Znak: FN-IV-B-26/25.

Czy opłaciłeś już prenumeratę za OTG?

Prosimy o uregulowanie należności za IV kwartał i wyrównanie ewentualnych zaległości

Gospodarczy Instytut Wydawniczy Warszawa, Flory 3, PKO I-5001

USTAWODAWSTWO GOSPODARCZO-SKARBOWE

Wymiar kary za ukrycie dochodu lub obrotu

Prawo karne zawiera, jak wiadomo, przepis, na podstawie którego może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej każdy podatnik, któremu udowodnione zostanie umyślne lub nieumyślne podanie władzom skarbowym takich danych, na podstawie których podatek dochodowy lub obrotowy zostanie wymierzony lub pobrany w sumie mniejszej niż się należy według przepisów podatkowych.

Orzeczenia karne są wydawane przez władze skarbowe, a środkiem odwoławczym jest wniosek o skierowanie sprawy na drogę sądową. W praktyce powstaje pytanie, czy sąd, rozpoznający taką sprawę jest w tych sprawach związany wymiarem podatkowym dokonywanym przez władze podatkowe, czy też sam, we własnym zakresie obowiązany jest ustalić, w jakim zakresie podatnik umyślnie lub nieumyślnie uścił podatek w sumie mniejszej, aniżeli ta, jaka według przepisów podatkowych przypadła do zaplacenja.

To bardzo ważne zagadnienie było przedmiotem rozpoznania w Sądzie Najwyższym, który rozstrzygał następującą sprawę: na skutek przeprowadzonej u jednego z podatników lustracji władza skarbową stwierdziła, że podatnik ten nie prowadzi bieżąco ksiąg i że na niektóre zakupy brak jest rachunków. Na tej podstawie władza skarbową uznała księgi za nieprawidłowe i dokonała domiaru, podwyższając obrót z zeznanych 100.000 zł. miesięcznie do 200.000 zł. miesięcznie. W następnych miesiącach podatnik sam podwyższył deklarowany przez siebie obrót do 200.000 zł. a wówczas urząd skarbowy dokonał ponownie domiaru za następnym miesiącem, ustalając obrót na 300.000 zł. a jednocześnie wydał urząd skarbowy orzeczenie karne za zatajenie danych, dotyczących rzeczywistych obrotów przez niewpisywanie do księgi podatkowej wszystkich dokonanych zakupów oraz przez zeznawanie w miesięcznych deklaracjach składanych przy wpłaceniu zaliczek na podatek obrotowy i dochodowy nieprawdziwych danych

Regulacja podatków przez potrącenie

Zdarzają się takie przypadki, kiedy podatnik pozostający dłużnym jakaś należność z tytułu podatków, jest jednocześnie wierzycielem Skarbu Państwa z tytułu wykonanych zamówień, czy innych tytułów prywatno-prawnych. W tych wszystkich przypadkach następuje umorzenie odpowiedniej sumy podatku przez potrącenie.

Ostatnio ogłoszona została w Monitorze Polskim (Nr. A-66 poz. 864) instrukcja w sprawie potrącenia z zobowiązań podatkowych jego wzajemnych, bezspornych i wymagalnych wierzytelności wobec Skarbu Państwa, Tryb postępowania określony tą instrukcją jest następujący:

Potrącenie dokonane jest na wniosek podatnika. Potrąceniu może ulec jedynie wzajemna, bezsporna i wymagalna wierzytelność wobec Skarbu Państwa, płatna z kredytów budżetowych, podlegających uruchomieniu w Ministerstwie Skarbu, izbach skarbowych lub urzędach skarbowych. Z powyższego wynika, że nie może podlegać potrąceniu wzajemna wierzytelność podatnika do przedsiębiorstwa państwowego. Potrącenie następuje na wniosek podatnika. Potrącenie następuje na podstawie zaświadczenia wystawionego przez tę władzę, która powinna podatnikowi asygnować jego należność, przypadającą od Skarbu Państwa. Suma zaświadczenia nie może przekraczać wysokości płatnego już zobowiązania podatkowego. Władza asygnująca doręcza zaświadczenie temu organowi skarbowemu, w którym jest dokonany zapis podatku należącego się od podatnika. Urząd Skarbowy księguje sumę, wymienioną w zaświadczeniu analogicznie jak wypłatę dokonaną przelewem, a jednocześnie wydaje podatnikowi zaświadczenie o sposobie zarachowania wpłaty, odnotowując w tym zaświadczeniu, że wpłata dokonana została przez potrącenie. (Gr.)

świadomie w celu uszczuplenia dochodu Skarbu Państwa. Podatnik odwołał się do Sądu, który wydał wyrok skazujący.

Skarżąc ten wyrok do Sądu Najwyższego podatnik zarzucił między innymi to, że władze skarbowe dowolnie ustaliły obrót przedsiębiorstwa, a to ustalenie nie obowiązuje Sądu, który w toku procesu karnego winien sam ustalić podstawę wymiaru kary, przyjmując uszczuplenie podatku w takich tylko rozmiarach, w jakich to przed sądem ustalone zostanie.

Rozstrzygając tę kwestię Sąd Najwyższy wyjaśnił m. in. co następuje: władza podatkowa, chociaż przyjmuje miesięczne zaliczki na podatek obrotowy czy dochodowy, może w każdej chwili po zbadaniu sprawy ustalić inną podstawę opodatkowania i nałożyć na podatnika dodatkową sumę za dany miesiąc w drodze tzw. domiaru. Może to uczynić nie tylko za dany miesiąc, w którym stwierdzono w księgach jakąś niedokładność, ale także za miesiące poprzednie, jeżeli dojdzie do przekonania na podstawie posiadanych danych, że w poprzednich miesiącach przyjęto podstawę opodatkowania za nisko. W rozumieniu władzy podatkowej ten domiar — to jest podatek uszczuplony, bo o tyle według zdania władzy podatkowej, podatek powinien być wyższy. Nie znaczy to jednak, aby takie uszczuplenie podatku musiało być traktowane jako przestępstwo karno-skarbowe.

W przeważającej ilości wypadków władze podatkowe takich konsekwencji nie wyciągają, zadowolając się tylko domiarem, a nie przyjmując by niedopłacenie podatku nastąpiło z winy umyślnej lub winy nieumyślnej, wymaganej do pociągnięcia podatnika do odpowiedzialności karnej. Jeżeli więc w konkretnym wypadku władza skarbową poza wymierzeniem podatku pociąga jeszcze podatnika do odpowiedzialności karno skarbowej, to uznając, że podatnik działał umyślnie lub nieumyślnie w kierunku uszczuplenia podatku nie tylko w zakwestionowanym miesiącu, lecz również w miesiącach poprzednich — może tak postąpić, jeżeli oczywiście tę winę podatnikowi udowodni. Jeżeli następnie sprawa taka przejdzie do sądu, to sąd tym bardziej winien skrupulatnie rozważyć sprawę we wszystkich kierunkach, celem ustalenia winy podatnika.

Sam fakt, że władza podatkowa nie uznała podstawy opodatkowania, podanej przez podatnika w deklaracji, lecz ustaliła tę podstawę opodatkowania wyżej nie dowodzi, jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy, że podatnik popełnił przestępstwo, podlegające ściganiu na podstawie przepisów prawa karnego skarbowego. Podatnikowi trzeba udowodnić, że chciał uszczuplić podatek przez rozmyślne zatajenie danych mogących mieć wpływ na ustalenie wysokości podatku, czyli ustalić albo jego winę umyślną, albo przynajmniej winę nieumyślną. Następnie sąd winien ustalić sam, nie będąc związany ustaleniemi władzy podatkowej, podstawę opodatkowania i wysokość ewentualnego uszczuplenia. Od tych dopiero ustaleń Sądu zależy ewentualne skazanie podatnika. Sąd Najwyższy w omawianym wyroku podaje następujący przykład: Podatnik zeznał np. obrót miesięczny w sumie 200.000 zł. Władza podatkowa znalazła nieprawidłowość w księgach i stwierdziła, że podatnik nie wpisał do ksiąg pewnych pozycji na 50.000 zł. W związku z tym władza podatkowa dyskwalifikując księgi ustaliła obrót tego podatnika nie na 250.000 zł. lecz na 500.000 zł. Powstaje wówczas pytanie, czy podatnik ma odpowiadać karnie przed władzą skarbową, a następnie przed sądem za uszczuplenie podatku należnego od 300.000 zł. (różnica pomiędzy wymiarem podatku, a sumą zeznaną), czy tylko za podatek od 50.000 zł. (różnica pomiędzy stwierdzonymi nieprawidłowościami zapisami a zeznaną sumą). Sąd Najwyższy wyjaśnia dalej, że ta suma 300.000 zł. nie musi być koniecznie przyjęta przez władzę skarbową, a następnie przez Sąd za podstawę wymiaru grzywny. Sąd powinien kwestię tę samodzielnie badać i ustalać. Z powyżej zacytowanego wyroku Sądu (Wyrok S. N. Nr. K. 368/48) wynika więc, że samo ustalenie wysokości podatku w decyzji domiarowej w wypadku wydania orzeczenia karnego niekoniecznie musi być podstawą wymiaru grzywny za uszczuplenie podatkowe. Wysokość tej grzywny, która jest jak wiadomo wielokrotnością uszczuplonego podatku, musi być przez Sąd ustalana w toku postępowania sądowego. (Gr.)

Udzielenie łapówki a odpowiedzialność prawna

Tak zwany mały kodeks karny z roku 1946 zawiera przepis, w myśl którego w pewnych wypadkach udzielenie łapówki jest bezkarne. Chodzi tu o te mianowicie wypadki, kiedy osoba udzielająca łapówki przy pierwszym przesłuchaniu przyznała się do tego swego czynu. Jeżeli ustawodawca polski zdecydował się na umieszczenie w kodeksie karnym takiego postanowienia to tylko dlatego, że przywiązuje wielką wagę do oczyszczenia urzędów oraz instytucji publicznych i społecznych z nieuczciwych funkcjonariuszy. Wyraźnym jednak warunkiem bezkarności udzielenia łapówki jest to, aby osoba tej łapówki udzielająca przyznała się do tego swego czynu na pierwszym przesłuchaniu. Jak to, interpretując ten przepis prawa, wyjaśnił Sąd Najwyższy (Wyrok S. N. Nr. K. 499/48) poza tym warunkiem przyznania się do udzielenia łapówki musi się przyczynić do wykrycia prawdy i tym samym do ukarania osoby, która łapówkę pobrała. Jasne jest — pisze Sąd Najwyższy w swym wyroku — że tego rodzaju pomocą dla wymiaru sprawiedliwości może być jedynie takie

przyznanie się, które następnie nie zostało cofnięte. Nie może być natomiast mowy o ułatwieniu tępienia łapownictwa, gdy przyznanie się, które miało służyć ujawnieniu prawdy, i ukaraniu winnego funkcjonariusza, cofnięto w dalszym dochodzeniu lub w czasie rozprawy sądowej.

Łapownictwo jest straszną plagą społeczną. Należy ją tępić wszelkimi środkami, jeżeli chcemy oczyścić naszą administrację od tych wszystkich osobników, którzyby chcieli w mętnej wodzie łowić ryby. Niema takiej sytuacji, którą łapownictwo mogłoby usprawiedliwić. Jeżeli ktoś, kto ma chęć i okazję udzielenia łapówki uważa, że cel uświęca środki — to jest w najoczywistszym błędzie. Ten środek osiągnięcia celu — nie jest godzien człowieka pretendującego do miana uczciwego. Jeżeli jednak mimo wszystko — mimo świadomości plagi społecznej łapownictwa — ktoś się zdecyduje na udzielenie łapówki — to niechże następnie nie utrudnia wymiaru sprawiedliwości przez osłonę łapownika, zwłaszcza, że szczerze przyznanie się do udzielenia łapówki zapewni mu bezkarnność tego czynu. (Gr.)

Prawnik radzi...

W rubryce tej zamieszczamy w kolejności zgłoszeń odpowiedzi na zapytania Prenumeratorów, które należy kierować: Poznań, Mickiewicza 31 (sprawy dotyczące zagadnień skarbowo-podatkowych) lub Warszawa, Flory 3 (inne zagadnienia prawne).

Podatek od wzbogacenia wojennego

J. WAWRZYNIAK — PNIEWY. Córka moja zaciągnęła przed wojną pożyczkę w K.K.O. w sumie 10.000 zł, która to suma została zabezpieczona hipotecznie na nieruchomości, stanowiącej moją własność. Wskutek wybuchu wojny pieniądze z przyznanej pożyczki nie zostały podjęte, lecz zostały zapisane na książeczce oszczędnościowej. Czy zobowiązanie podlega opodatkowaniu, mimo, że pieniądze nie zostały podjęte, oraz czy ja jako poręczyciel jestem odpowiedzialny za podatek?

W przedstawionym pytaniu mieszczą się właściwie dwa pytania: pierwsze, czy podlega podatkowi wzbogacenia, wynikające z zobowiązania, które zostało zaciągnięte, ale suma nie została podjęta z banku, a drugie czy za podatek odpowiada poręczyciel. Odpowiadając na pierwsze pytanie, należy wyjaśnić co następuje: z pytania naszego czytelnika wynika, że córka jego dłużną jest bankowi sumę pożyczoną, a bank dłużny jest córce naszego czytelnika sumę, zapisaną na jej rachunku oszczędnościowym. W takiej sytuacji faktycznej będzie miał zastosowanie art. 15 pkt. 8 dekretu o podatku od wzbogacenia wojennego. Przepis ten stanowi, że nie podlega opodatkowaniu wzbogacenie, wynikające z regulacji zobowiązań pieniężnych na rzecz przedsiębiorstw bankowych, jeżeli takie zobowiązanie wygasło drogą potrącenia z wzajemną wierzytelnością tej samej osoby do tego samego banku, a wynikającą z operacji bankowych, oddzielnie przedwojennych i oddzielnie okupacyjnych. Dlatego też w opisanym przez naszego czytelnika przypadku zaciągnięte przez córkę jego zobowiązanie nie powinno być przyjęte za podstawę wymiaru podatku od wzbogacenia wojennego. Co do odpowiedzialności poręczy-

ciela, to ustawa stoi na stanowisku, że poręczyciel w tym tylko przypadku odpowiada za podatek, jeżeli wykonał zobowiązanie za tę osobę, za którą poręczył.

Czytelnik nasz zadaje cały szereg dalszych szczegółowych pytań z zakresu podatku od wzbogacenia wojennego. Nie możemy jednak na pytania te odpowiedzieć, gdyż udzielenie odpowiedzi wymagałoby zaznajomienia się z dokumentami, na których są oparte zobowiązania, mające być podstawą wymiaru podatku. Dlatego też w tych szczegółowych sprawach radzimy się zwrócić do adwokata. (Gr.)

Skrócenie czasu pracy

„PRZEMYSŁOWIEC” POZNAN — zapytuje, czy pracodawcy wolno jest zatrudniać pracownika fizycznego poniżej 8 godzin w ciągu dnia ze względu na oszczędnościowych.

Centralna Rada Związków Zawodowych nie zgadza się na obniżenie, choćby czasowe, ilości godzin, w których pracownik jest zatrudniony w zakładzie pracy, poniżej 8 wzgl. 6 w soboty. Motyw oszczędnościowy wzgl. przestoju z powodu np. braku surowca nie gra w tego rodzaju wypadkach roli. — K. I.

Świadczenia z F. A. S.

„ABUL” POZNAN — zapytuje, czy słusznie różne instytucje, związane z opieką społeczną, domagają się od fabryki zapłaty za świadczenia na rzecz pracowników, pomimo tego, że firma płaci 8% na F.A.S. i w jakiej instytucji w tej sprawie interweniować.

Wobec tego, że firma Panów świadczy od 1.1.1949 r. 6% na F.A.S., bowiem pobierane od 1.IV br. 8% pokrywa zaległość z tego tytułu z trzech pierwszych miesięcy roku, nie ma ona absolutnie obowiązku krycia żądań takich instytucji, jak opieka nad Matką i Dzieckiem, przedszkola itp.

F.A.S. obejmuje sobą m. in. całokształt spraw, związanych z opieką nad matką i dzieckiem (stacje opieki, kolonie, przedszkola, prewentoria itp.). W wypadku, gdyby Oddział Poznański Związku Zaw. Prac. Przem. Spożywczego nie zalałby pozytywnie Panów interwencji, należy interweniować w Zarządzie Głównym wymienionego Związku w Łodzi za pośrednictwem Zrzeszenia Pryw. Przem. Spożywczego w Poznaniu. — K. I.

Dorywcza praca

RZEMIESLNIK — SWARZEDZ. Prowadzę zakład rzemieślniczy, zatrudniając dwóch stałych pracowników. Czasami jednak wskutek dużej ilości pracy zatrudniam dorywczo po normalnych godzinach pracy jeszcze jednego pracownika, który stale pracuje w innej instytucji. Czy taki dorywczo zatrudniony pracownik podlega zgłoszeniu do Ubezpieczalni Społecznej?

Radzimy dokładnie przeczytać artykuł pt. „Opodatkowanie komiwojażerów” w Nr 27 OTG na str. 15. Wprawdzie ten artykuł dotyczy komiwojażerów, a nie dorywczo zatrudnionych pracowników, ale jednak w artykule tym, a w szczególności w pkt. 3 podane są kryteria, którymi należy się posługiwać przy ocenie, czy dany pracownik podlega, czy też nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia. W szczególności jeśli umowa ma charakter umowy o pracę, a nie umowy o dzieło, to istnieje obowiązek zgłoszenia pracownika do Ubezpieczalni Społecznej nawet w tych wypadkach, kiedy praca przez niego wykonywana jest dorywczo i nie posiada charakteru stałego.

KOMIWOJAZER

GLORIA — PRZEMYSŁ. Zatrudniamy osobę, która posiada kolekcję naszych towarów i zbiera zamówienia, otrzymując 10% prowizji. Czy osoba ta podlega podatkowi od wynagrodzeń, czy podatkowi obrotowemu i dochodowemu?

Szczegółowe informacje w sprawie opodatkowania komiwojażerów zamieściliśmy w Nr 27 OTG. Radzimy dokładnie przeczytać ten artykuł, a w nim czytelnik nasz znajdzie odpowiedź na wszelkie wątpliwości z dziedziny opodatkowania komiwojażerów. Nie możemy udzielać indywidualnych odpowiedzi, jeżeli jakaś kwestia została przez nas szczegółowo w piśmie naszym omówiona. (Gr.)

zagospodarowania socjalne

Kwartalny informator
Izby Przemysłowo-Handlowej Nr 3
w Warszawie

Zamieszczamy kolejny przegląd spraw socjalnych za III kwartał br., który uwzględni szereg zmian, jakie zaszły w ustawodawstwie socjalnym w ciągu ubiegłego kwartału (za kwartał I—przegląd zamieściliśmy w numerze 3 OTG), za II — w nr 17 OTG).

1. URLOPY

Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 lipca 1949 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu. (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 365).

Załączony do Obwieszczenia jednolity tekst ustawy uwzględnia wszystkie zmiany, jakie do pierwotnego tekstu zostały wprowadzone drogą nowelizacji, dokonanej przez ustawy i dekrety, ogłoszone: w r. 1933 — Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 735, w r. 1934 — Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 976, w r. 1945 — Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 238 i w 1948 r. — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 258. Art. 10 jednolitego tekstu ustawy ogłoszonego z uwzględnieniem zmian, wynikających z art. 1 dekretu o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych i nawiązek (Dz. U. R. P. Nr. 24 poz. 161 z 1948 r.). W myśl tego artykułu winny przekroczenia przepisów ustawy ulegnie karze grzywny do 5.000 zł, lub karze aresztu do jednego miesiąca. W myśl art. 43 § 1 ust. 2 Rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. Prawo o Sądach Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 854), sprawy o wykroczenia, przewidziane w art. 10 ustawy o urlopach, przekazane są do właściwości Obwodowych Inspektorów Pracy.

2. ZWIĄZKI ZAWODOWE

Ustawa z dnia 1 lipca 1949 r. o związkach zawodowych (Dz. U. R. P. nr. 41, poz. 293).

Ustawa określa zadania, cele, zakres działania, uprawnienia oraz organizację i władze związków zawodowych. Naczelną reprezentacją ruchu zawodowego jest Zrzeszenie Związków Zawodowych. Najwyższymi organami Zrzeszenia są: Kongres Związków Zawodowych i Centralna Rada Związków Zawodowych, które odpowiada za swą działalność przed Kongresem. Centralna Rada Związków Zawodowych prowadzi rejestr związków zawodowych. Związek uzyskuje osobowość prawną przez wpisanie do rejestru. Zadanie, cele i zakres działania związków zawodowych określają ich statuty. Statut Zrzeszenia Związków Zawodowych uchwała Kongres Związków Zawodowych w Polsce.

Uprawnienia Zrzeszenia Pracowniczych Związków Zawodowych w Polsce i Komisji Centralnej Związków Zawodowych wynikające z obowiązujących przepisów prawa, przechodzą odpowiednio na Zrzeszenie Związków Zawodowych w Polsce i Centralną Radę Związków Zawodowych, a mianowicie Dekret z dnia 8 lutego 1949 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych

(Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 293), art. 7 i art. 11 ust. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808) oraz z art. 9 wyrazy: „z wyjątkiem postanowień, zawartych w art. 11, ust. 2, 15, 17, 59” Prawa o Stowarzyszeniach zostały uchylone. Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia tj. 15 lipca 1949 r.

3. SĄDY PRACY

Ustawa z dnia 2 lipca 1949 r. o zmianie prawa o sądach pracy (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 299).

Z dniem ogłoszenia ustawy tj. od 15 lipca 1949 r. przestaje obowiązywać art. 10 „Prawa o Sądach Pracy” (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 854 z 1934 r. i Nr. 61 poz. 339 z 1947 r.). Skreślenie art. 10 uchyla przewidziany w tym artykule obowiązek ogłoszenia przez Ministra Sprawiedliwości list ławników i zastępców w „Monitorze Polskim”.

4. INSPEKCJE PRACY

Pismo Okólne Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 maja 1949 r. Nr. Po-1221-9-9 w sprawie wizytowania gospodarstw rolnych zatrudniających robotników sezonowych. (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr. 7 poz. 70).

Pismo Okólne Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 lipca 1949 r. Nr. Po. 1973-110-9 w sprawie uprawnień inspektorów pracy w stosunku do instytucji ubezpieczeń społecznych (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr. 9 poz. 100).

Okólnik zawiera wyjaśnienie, iż instytucje ubezpieczeń społecznych, aczkolwiek posiadają charakter osób prawa publicznego, to jednak podpadają pod pojęcie „zakładu pracy” tj. zakładu, w którym jest stosowana praca najemna. Wobec tego nie ma przeszkód do wykonywania przez organa Inspekcji Pracy nadzoru na terenie tych instytucji.

5. GŁÓWNY INSTYTUT PRACY

Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 2 lipca 1949 r. w sprawie nadania Statutu Głównemu Instytutowi Pracy (Monitor Polski Nr. 51 poz. 712).

Poprzednie Zarządzenie w sprawie nadania Statutu tymczasowego z dn. 8 lipca 1948 r. zostaje uchylone. Na jego miejsce wchodził w życie nowy Statut, nadany na podstawie przepisów Dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo - Badawczych (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 388).

Zadaniem Instytutu jest prowadzenie prac naukowo - badawczych mających na celu rozwój produkcji przemysłowej przez ustalenie i stosowanie najbardziej właści-

wych metod, zmierzających do osiągnięcia najwyższej sprawności pracy ludzkiej. W ramach Głównego Instytutu mogą być tworzone instytuty specjalne.

6. BEZPIECZENSTWO I HIGIENA PRACY

Pismo Okólne Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11.VI.1949 r. Pb-1414-78-49 w sprawie środków zabezpieczających zdrowie pracowników przy pracach dezyfekcyjnych w magazynach zbożowo - mącznych i w młynach. (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społ. Nr. 8 poz. 90).

7. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Protokół o porozumieniu pomiędzy polskim Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej i czeskosłowackim Ministerstwem Opieki Społecznej w sprawie stosowania postanowień art. 4 ust. 1 umowy z dn. 5 kwietnia 1948 r. pomiędzy Rzeczypospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką. (Dz. Urz. Min. Pr. i Op. Społ. Nr. 7 poz. 72).

Porozumienie dotyczy świadczeń z tytułu wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 maja 1949 r. Nr. Ut-395-49 w sprawie unieważnienia zasad ogólnych między ubezpieczalniami społecznymi a lekarzami (Dz. Urz. Min. Pracy i Op. Społ. Nr. 7 poz. 73).

Zarządzenie unieważnia „zasady ogólne umów” zatwierdzone reskryptem Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 24 lutego 1949 r. r. Nr. UK-2F-10-9.

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23.VI.49 Nr. Un. 1767-300-9 w sprawie wydawania wyprawek niemowlęcych dla dzieci w rodzinach pracowniczych (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr. 8 poz. 91).

Zarządzenie reguluje uprawnienia do otrzymywania wyprawek niemowlęcych oraz terminy ich wydawania. Wyprawka niemowlęca wydawana jest bezpłatnie dla każdego dziecka, urodzonego w rodzinie pracowniczej. Prawo otrzymania wyprawki przysługuje matce, uprawnionej do pomocy leczniczej z tytułu pracy własnej lub żywiciela jeżeli w miesiącu kalendarzowym, poprzedzającym wydanie wyprawki zatrudnienie, uprawniające do pomocy leczniczej, trwało przynajmniej 25 dni. Prawo otrzymaną wyprawki przysługuje również matce, uprawnionej do pomocy leczniczej z tytułu świadczeń emerytalnych. Wyprawki wydaje się na podstawie zaświadczenia lekarskiego, stwierdzającego co najmniej 8 miesięcy ciąży lub na podstawie odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka. Po upływie 6 miesięcy od urodzenia dziecka wyprawek nie wydaje się. Zarządzenie weszło w życie 1 lipca 1949 r. Równocześnie utraciło moc dotychczas regulujące te sprawy Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 maja 1948 r. (Dz. U. R. P. i O. S. Nr. 9 poz. 70).

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23.VI.1949 r. Nr Un 1768/30a-9 w sprawie wydawania mleka dla rodzin pracowniczych (Dz. Urz. Min. Pracy i O. S. Nr 8, poz. 92).

Do otrzymywania mleka uprawnione są rodziny pracownice, posiadające prawo do zasiłków rodzinnych i zamieszkałe w jednej z miejscowości, wymienionych w załączniku do zarządzenia. Mleko wydawane jest w ilości: po 14 litrów mies. dla dzieci do 3 lat, po 7 litrów mies. dla dzieci do lat 14, dla matek od 7 mies. ciąży przez okres jednego roku od chwili urodzenia dziecka — po 7 litrów mies. oraz za 9 miesięcy ciąży — 14 litrów dodatkowo. Tytułem kosztów mleka potrąca się 200 zł z zasiłku rodzinnego.

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16.VII.1949 r. w sprawie zastosowania polsko - francuskiej konwencji generalnej o zabezpieczeniu społecznym z dn. 9.VI.1948 r. do ubezpieczenia w b. kasach bratnich w pow. bédzińskim (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr 9, poz. 101).

Zarządzenie dotyczy osób, które podlegały ubezpieczeniu emerytalnemu we Francji i które były członkami kas bratnich.

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 lipca 1949 r. Nr Un 1963/15 Fr-9 w sprawie minimalnej wysokości rent i pensji wypłacanych przez polskie instytucje ubezpieczeń społecznych uprawnionym, zamieszkałym we Francji (Dz. Urz. M. P. i O. S. Nr 9, poz. 102).

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 lipca 1949 r. o ustaleniu wysokości zaliczkowej opłaty za pomoc leczniczą dla osób pobierających zaopatrzenia emerytalne lub renty (Monitor Polski Nr A-51, poz. 708).

Ustalona przez rozporządzenie zaliczkowa opłata miesięczna na pokrycie kosztu świadczeń leczniczych za każdą rodzinę (grono rodzinne), pobierającą zaopatrzenie emerytalne lub rentę wynosi 400 zł. Zarządzenie obowiązuje od stycznia 1949 r.

8. SZKOLENIE ZAWODOWE

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1949 r. w sprawie zakresu działania Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 283).

Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 23 i 26 ustawy z dn. 10 lutego 1949 r. o zmianie organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 43). Do zakresu działania Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego należą sprawy szkolenia i przysposobienia zawodowego dla potrzeb przemysłu, rzemiosła i handlu. Urząd kieruje sprawami szkolenia zawodowego m. in. przez opracowywanie sieci szkół i kursów zawodowych, organizowanie praktycznego szkolenia w zakładach pracy, organizowanie w porozumieniu z właściwymi resortami poradnictwa zawodowego dla młodzieży i dorosłych, czuwanie nad obowiązkiem kształcenia zawodowego. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego przejmuje wszystkie szkoły i kursy zawodowe podległe w dniu 22 kwietnia Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz szkoły i kursy zawodowe, podległe w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Ministrowi Oświaty (12 lipca 1940

r.). Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego wykonuje swój zakres działalności w ścisłej współpracy ze Związkami Zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi. Zasady tej współpracy ustalił Prezes Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego ze związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi. Jako terenowe organa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego tworzy się dyrekcje okręgowe szkolenia zawodowego, obejmujące jedno lub więcej województw.

Uchwała Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie tymczasowej organizacji Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego (Monitor Polski Nr A-49, poz. 682).

Tymczasową organizację stanowią: Gabinet Prezesa, Departament Planowania, Departament Przynależności i Dokształcania, Departament Szkół Zawodowych, Departament Organizacyjno - Administracyjny, Departament Finansowo - Gospodarczy, Biuro Kadr, Biuro dla Spraw Młodzieży, Główna Komisja Programowa i Biuro Komisji.

Zarządzenie przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1949 r. w sprawie ustanowienia Okręgów i Dyrekcji Okręgowych Szkolenia Zawodowego (Monitor Polski Nr A-49, poz. 684).

Dla celów administracji szkolnictwa zawodowego zarządzenie ustanawia 14 okręgów szkolnych.

Zarządzenie przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 3 września 1949 r. w sprawie tymczasowego podziału na wydziały i referaty departamentów i biur Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego (Monitor Polski Nr A-64, poz. 850).

9. PORADNICTWO ZAWODOWE

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 maja 1949 r. Nr Zp-6 9665/49 w sprawie powołania poradni zawodowych (Dziennik Urz. Min. Pr. i Op. Spol. Nr 8, poz. 88).

Utworzone zostały poradnie zawodowe przy Urzędach Zatrudnienia: w Gdańsku z siedzibą w Gdyni, z filią w Gdańsku, w Katowicach z ośrodkami w Bielsku, w Chorzowie, w Gliwicach, w Bytomiu i w Sosnowcu, w Poznaniu, w Łodzi, w Warszawie, w Bydgoszczy, w Radomiu i we Wrocławiu. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (20 lipca 1949) z mocą wczesniejszą dla tych poradni, które już wcześniej rozpoczęły swą działalność.

10. AKCJA GOSPODARCZEGO USAMODZIELNIENIA

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 kwietnia 1949 r. Nr Zn. 10215 49 w sprawie finansowania akcji gospodarczego usamodzielnienia niezatrudnionych (Dz. Urz. Min. Pr. i Op. Spol. Nr 8, poz. 87).

Zadania związane z akcją gospodarczego usamodzielnienia niezatrudnionych wykonywa Centrala Spółdzielni Pracy na podstawie umowy, zawartej z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej. Wydatki, związane z akcją pokrywane są z budżetu Funduszu Pracy. Za zgodą Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej powierzenie zadań akcji gospodarczego usamodzielnienia niezatrudnionych może być powierzone innym instytucjom. Do zarzą-

dzenia załączona została instrukcja, która w bardzo szczegółowy sposób określa tryb postępowania w zakresie planowania i finansowania akcji, organizowania spółdzielni pracy, uczestnictw w spółdzielniach pracy oraz kontroli i sprawozdawczości. Członkami spółdzielni pracy, objętych akcją, mogą być osoby poszukujące pracy, zarejestrowane i skierowane przez urząd zatrudnienia. Wymóg zarejestrowania i skierowania przez urząd zatrudnienia nie dotyczy chałupników.

11. PODATEK OD WYNAGRODZEN

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie szacowania wartości pieniężnej niektórych świadczeń w naturze dla celów podatku od wynagrodzeń na rok kalendarzowy 1949 oraz zwolnienia niektórych świadczeń w naturze od podatku od wynagrodzeń (Dz. Urz. Min. Pracy i Op. Spol. Nr 7, poz. 85).

Zarządzenie ustala wartość wyżywienia, mieszkania służbowego, opału, deputatu węglowego, użytkowania, ordynarii. Świadczenia w naturze w formie zniżkowych biletów przejazdowych dla pracowników i ich rodzin — wolne są od podatku. Przepisy zarządzenia dotyczą świadczeń w naturze, wydanych po 31 grudnia 1948 r., a należnych od 1 stycznia 1949 r. do 31 grudnia 1949 r.

12. INWALIDZI

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1949 r. Nr Inp. 1852/2a-9 w sprawie zmiany regulaminu Państwowych Zakładów Szkolenia Inwalidów Wojskowych i Wojskowych (Dz. Urz. Min. Pracy i Op. Spol. Nr 8, poz. 89).

Uzupólnia się § 21 Regulaminu, ogłoszonego w Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr 19, poz. 167 z 1948 r. przez dodanie, iż w posiedzeniu Rady Szkolnej bierze udział z głosem doradczym sekretarz lub delegowany przez niego członek Podstawowej Organizacji Partyjnej P.Z.P.R. przy Zakładzie.

Okólnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1949 r. On. 439/1-49 w sprawie trybu postępowania przy ustalaniu stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Spol. Nr 8, poz. 94).

13. PRACOWNICY UMYSŁOWI I SAMORZĄDOWI

Ustawa z dnia 1 lipca 1949 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 304).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie wysokości zaopatrzeń emerytalnych i zasiłków (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 314).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie zaszeregowania emerytowanych funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 315).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie weryfikacji praw emerytalnych (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 316).

Dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o zmianie dekretu z dnia 29 września 1936 r. o ograniczeniu praw emerytalnych notariuszów i pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 337).

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej o ustaleniu wysokości zaliczkowej opłaty za pomoc leczniczą dla osób pobierających zaopatrzenia emerytalne lub renty (Monitor Polski Nr A-51, poz. 703).

Okólnik Nr 20 prezesa Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 1949 r. w sprawie przyznawania wyższych grup oposażenia pracownikom państwowym (Monitor Polski Nr A-59, poz. 794).

14. RÓŻNE

Ustawa z dnia 2 lipca 1949 r. o orderze „Budowniczych Polski Ludowej” (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 300).

Orderem mogą być odznaczeni obywatele polscy, którzy szczególnie zasłużyli się dla budowy Polski Ludowej, m. in. zwłaszcza przez dokonanie wynalazków, usprawnienie pracy lub ulepszenie metod pracy — jeżeli to ma poważne znaczenie ekonomiczne, inicjowanie współzawodnictwa pracy, albo przodownictwo pracy.

Uchwała Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1949 r. w sprawie powołania Komisji Głównej dla spraw dziecka (Monitor Polski Nr A-49, poz. 681).

W skład Komisji Głównej wchodzi:

Ministrowie Zdrowia, Oświaty, Pracy i Opieki Społecznej oraz Administracji Publicznej, przedstawiciele Centralnej Rady Związków Zawodowych, Samopomocy Chłopskiej, Ligi Kobiet oraz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Organem wykonawczym Komisji jest Biuro Komitetu do Spraw Społecznych (§ 7 uchwały Rady Ministrów z 1.XII.1948 — Monitor Polski z 1949 r. Nr A-26, poz. 410).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1949 r. w sprawie uznania „Towarzystwa Przyjaciół Dzieci” za stowarzyszenie wyższej użyteczności i rozwiązania stowarzyszenia „Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci” (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 286).

SKOLNICTWO ZAWODOWE

Kurs szkoleniowy w dziale wyrobów ze szkła przemysłu mineralnego

Wobec braku fachowców w dziale aparatury laboratoryjnej szklanej, mierników pojemnościowych, termometrów itp. Polska jest zmuszona chwilowo importować powyższe artykuły. W zrozumieniu ważności zagadnienia Zarząd Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych na posiedzeniu w dniu 7 września br. postanowił zorganizować ogólnopolski kurs szkoleniowy I stopnia przemysłowego, odpowiadający stopniowi czeladnika — celem zwiększenia kadr fachowców.

Wobec braku odpowiednio urządzonego lokalu przemysłowego z palnikami, szlifiernią i maszynami do pisania na szkle oraz niemożnością oderwania na dłuższy okres czasu nielicznych majstrów szkoleniowych, postanowiono kurs urządzić nie w stałej siedzibie, lecz uczniów szkolić indywidualnie w istniejących zakładach pracy.

Kurs został zaprojektowany w następujących zarysach:

a) część teoretyczna — systemem korespondencyjnym składać się będzie z:

- 1) wiadomości ogólnych, jak: język polski z korespondencją, rachunki, wiadomości prawa przemysłowego, wiadomości o Polsce i świecie współczesnym,
- 2) wiadomości ogólnie - zawodowe, jak: wiadomości z fizyki, chemii i materiałoznawstwa; rysunek zawodowy, organizacja przedsiębiorstwa pracy, higiena zawodowa i bezpieczeństwo pracy,
- 3) wiadomości ściśle zawodowe, jak: technologia praktyczna zawodu.

b) Część praktyczna — indywidualnie w zakładzie pracy.

Ścisły program będzie wydany przez Wydział Kształcenia Zawodowego Izby P. H. w Warszawie po zatwierdzeniu przez Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego.

Szkolenie w tej branży jest trudne i kosztowne, dlatego od ucznia będzie się wymagało zamilowania do zawodu i inteligencji. Czas trwania szkolenia przewidziany jest na 2 — 3 lata.

Warunki przyjęcia młodzieży męskiej i żeńskiej: świadectwo ukończenia 7-tnu klas szkoły podstawowej i ukończony wiek 18 lat.

Przyjęty uczeń zostanie zarejestrowany we właściwej okręgowej Izbie Przemysłowo - Handlowej przez zakład pracy, przez co nabywa prawa do złożenia egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną. W ciągu tych lat szkolenia przewiduje się przyjazd uczestników kursu 2 razy w ciągu roku na okres do 2 tygodni na kurs przedmiotów teoretycznych i sprawdzenie przerobionego działu praktycznej nauki zawodu według uprzednio otrzymanego okresowego programu czynności.

Uczniowie będą mieli płacone przez zakład wg. umowy zbiorowej:

- a) w pierwszym roku nauki po zł 30 za godzinę pracy,
- b) w drugim roku wg. stawki godzinowej przysługującej I kategorii płac pracowników fizycznych.

c) w trzecim roku nauki wg. stawki godzinowej odpowiadającej wykonywanej pracy, zgodnie z właściwą tabelą zaszerzowania.

Majstrowie szkoleniowi, którym będzie powierzona przez zakład szkolenie uczniów, otrzymują dodatek za szkolenie w wysokości:

- a) za jednego ucznia — 10% swojej stawki godzinowej
- b) za dwóch uczniów — 15% swojej stawki godzinowej
- c) za trzech uczniów — 20% swojej stawki godzinowej
- d) za czterech i więcej uczniów — 25% swojej stawki godzinowej

Dodatek wypłacany będzie majstrowi w ciągu trwania szkolenia z normalnymi zarobkami. Po pomyślnym złożeniu przez ucznia egzaminu sprawdzającego, majster otrzymuje jednorazową nagrodę w wysokości 50% wypłacanego dodatku przez zakład.

Zakład posiadający zarejestrowanych uczniów korzysta czasowo z obniżki składki przymusowej w Zrzeszeniu w wysokości:

- a) przy jednym uczniu — 10% składki,
- b) przy dwóch uczniach — 20% składki,
- c) przy trzech uczniach — 30% składki,
- d) przy czterech uczniach — 40% składki,
- e) przy pięciu i więcej uczniach — 50% składki.

Tak zakrojona akcja, dająca realne korzyści uczniowi, majstrowi i zakładowi pracy winna spełnić pokładane nadzieje zwiększenia kadr fachowców.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje biuro Związku Zrzeszeń, ul. Flory 3 w godz. 9 — 16 do dnia 29 października 1949 r. S. M.

Wysiłkiem wszystkich obywateli odbudujemy Pomnik ADAMA MICKIEWICZA

w Warszawie

Ofiary w wysokości co najmniej 0,25 proc. obrotu firmy w maju br. należy wpłacić niezwłocznie do Biura Zrzeszeń z zaznaczeniem „Ad. Mickiewiczowi”.

Z życia Izb, Związków i Zrzeszeń

W TROSCE O HANDEL W OKRĘGACH BIAŁOSTOCKIM I OLSZTYŃSKIM

W dniu 30 września b. r. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyło się posiedzenie z udziałem przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej, Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P., Ekspozytur Izby w Białymstoku i Olsztynie oraz Związków Zrzeszeń Kupieckich z terenu województw Białostockiego i Olsztyńskiego.

Przedmiotem konferencji było ustalenie wspólnego poglądu odnośnie konieczności zmian strukturalnych w organizacjach kupieckich w wymienionych okręgach, oraz ściślejsze powiązanie zrzeszeń kupieckich z Ekspozyturami Izby.

W wyniku wypowiedzi przedstawicieli wszystkich wymienionych instytucji, ustalono wspólny pogląd zarówno na konieczność zmian strukturalnych w Zrzeszeniach Kupieckich, jak i konieczność współdziałania i podziału pracy między Zrzeszenia i Ekspozytury oraz konieczność dotowania finansowego Zrzeszeń w okręgach Białostockim i Olsztyńskim ze strony Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Uzgodniony w tych sprawach pogląd, będzie przedstawiony odnośnym władzom. (s)

ZEBRANIE INFORMACYJNE WYTWÓRCÓW OZDOB CHOINKOWYCH

W dniu 4 bm. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyło się informacyjne zebranie wytwórców ozdób choinkowych, zrzeszonych w Związku Zrzeszeń Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych. Zebranie miało na celu zapoznanie wytwórców z wymaganiami eksportowymi w roku 1950.

W zebraniu wzięli udział naczelnik Wydziału Dep. Eksportowego Min. Spraw Zagranicznych K. Miśkiewicz, naczelnik Wydziału Dep. Przemysłu Drobno PKPG A. Fortuna, oraz przedstawiciel Varimexu dyr. Bogusław Allina, który zorientował zebranych o wykonaniu planu eksportowego w r. 1949.

Zebraniu przewodniczył prezes Związku Burdyński. (ew)

ZEBRANIE OGÓLN. ZWIĄZKU ZRZESZEŃ KUPCÓW BRANŻY ELEKTROT. I RADIOWEJ

W dniu 9.X rb. w Warszawie, odbyło się rozszerzone posiedzenie Zarządu Ogólnopolskiego Związku Zrzeszeń Kupców Branży Elektrotechniczno - Radiowej.

Posiedzenie było faktycznie zjazdem delegatów, bowiem prócz członków Zarządu wzięli w nim udział przedstawiciele Zrzeszeń i Sekcji tej branży z terenu całego kraju oraz przedstawiciele Izby P.-II. w W-wie — jako koordynującej — Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P. i Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego.

Zasadniczym tematem obrad była sprawa dostępu do towaru i prawidłowej dystry-

bucji artykułów elektrotechnicznych i radiowych. Między innymi poruszono sprawę udostępnienia handlowi prywatnemu dystrybucji żarówek, których produkcja wzrasta bez przerwy. Wiele szczegółów dystrybucji artykułów elektrotechnicznych zostało uwzględnionych z przedstawicielami C. Handl. Przem. Elektrot.

Jak wynika ze sprawozdań organizacyjnych, złożonych przez Zarząd uwidocznił się poważny ubytek członków z powodu likwidowania się przedsiębiorstw. Istnieje niebezpieczeństwo, że niektóre miejscowości pozostaną bez aparatu dystrybucyjnego tej branży. Obradom przewodniczył prezes J. Maciejewski. (M)

ZEBRANIE ZARZĄDU PPM I MB

W dniu 5.X.1949 r. w sali IPH w Warszawie odbyło się zebranie Zarządu Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych, na którym zatwierdzono m. in. bieżące rozdzielniki oraz omówiono schemat organizacyjny przyszłego Ogólnopolskiego Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Mineralnego i Materiałów Budowlanych. (ew)

ZEBRANIE ZARZĄDU ZZPPF

W dniu 5.X br. w sali Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyło się zebranie Zarządu Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Fermentacyjnego, na którym poruszono między innymi sprawę technicznego wykonania dostaw win prywatnej produkcji dla sektora uspołecznionego za pośrednictwem Centrali Prywatnego Przemysłu Spożywczego. (ew)

POMOC DLA NIEZAMOŻNEJ MŁODZIEŻY

Na specjalnym posiedzeniu poświęconym sprawom społeczno - oświatowym Izba Przemysłowo - Handlowa w Gdyni wyłoniła ze swego grona komisję stypendialną, która zajmie się — z jednej strony — dystrybucją wśród kandydatów zgłaszanych przez poszczególne uczelnie i zakłady naukowe kwot przeznaczonych przez Izbę na pomoc dla uczącej się młodzieży, z drugiej zaś powiększeniem funduszu stypendialnego Izby przez wejście do akcji prywatnego przemysłu i handlu oraz poszczególnych większych przedsiębiorstw. (n)

ZEBRANIE SEKCJI KOBIECZEJ KOŁO ZZPIS

W dniu 10 bm. odbyło się zebranie sekcji kobiecej Koła ZZPIS przy IPH w Warszawie, na którym zapadła uchwała o utworzeniu Koła Łigi Kobiet przy Izbie Przemysłowo - Handlowej. (ew)

„SELENIT“ W. MEYER

Przemysł Chemiczny

Poznań, Starołęcka 35

tel. 515-40

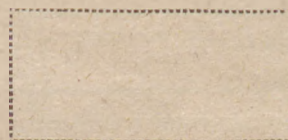
poleca:

TLENEK ŻELAZA

i farby mineralne

Czy zamówiłeś już książki?

Wyciąć, wypełnić, zakopertować i wysłać

Stempel firmy

Do
Gospodarczego Instytutu Wydawniczego
Izb Przemysłowo-Handlowych
WARSZAWA XI

ul. Florj 3

Prosimy o wysłanie za zał. cenami pocztowym nast. książek:

..... egz. „Ustalanie Cen Produkcyjnych” po zł 500.— egz.
..... egz. „Nowe przepisy podatkowe” po zł 700.— egz.
..... egz. „Klasyfikacja branżowa” po zł 160.— egz.
..... egz. „Żegluga śródlądowa i spław” po zł 580.— egz.

podpis i stempel

„NIE POJADĘ, CHOBY SIĘ MURY WALIŁY...”

...Za żadne skarby nie pojedę więcej do Rzeszowa — oponował urzędnik, stojąc przed biurkiem swego szefa w wielkiej, warszawskiej centrali spółdzielczej. Urzędnik tłumaczył, że w Rzeszowie nie ma, gdzie nocować, że to wojewódzkie miasto posiada tylko jeden nędzny z reguły przepelniony hotelik, że większość przyjezdnych krąży po mieście, szukając przygodnych noclegów, lub nocując po prostu na ławce dworcowej.

— Tak rozpoczyna się artykuł p. T. JACKOWSKIEGO w „ZYCIU WARSZAWY”. Autor stwierdza następująco:

Przykład Rzeszowa ilustruje sytuację panującą w większości miast prowincjonalnych. Stan hoteli, a przede wszystkim ich ilość, nieudolny, lub niemierny personel — budzą poważne zastrzeżenia.

A przecież zagadnienie nie jest blade. W okresie intensywnej odbudowy i rozbudowy życia gospodarczego ruch podróży jest większy, niż kiedykolwiek. Dziesiątki tysięcy urzędników, robotników narażonych jest (bo trudno nazwać to inaczej) na wyjazdy służbowe. Sprawa rozbudowy i usprawnienia sieci hotelarskiej jest dla nich sprawą doniosłą.

Kto ma się tym zająć? Pod przysłowionym tytułikiem „gdzie kucharek sześć” — autor pisze:

Często się dzieje, że wszelkie alarmy, dotyczące tej, czy innej dziedziny codziennego życia, nie odnoszą skutku z tej pro-

stej przyczyny, że dotyczą one zbyt wielu ośrodków dyspozycyjnych, z których każdy sypcha odpowiedzialność z siebie na „sasiada”. Tak jest właśnie z hotelarstwem.

Zajmuje się nim w Polsce: Min. Handlu Wewnętrznego, spółdzielczość, „Orbis”, samorządy miejskie, administracja państwa, osoby prywatne. Jasne, że przy tak zróżnicowanej dyspozycji panować musi bezplanowość i chaos.

Oczywiście nasuwa się prosty wniosek. Scentralizować, przebudować i rozbudować sieć hotelarską. Sprawa wymaga czasu i środków. W międzyczasie...

Zanim jednak hotelarstwo nie stanie na mocnych nogach, zanim nie powiększy się sieć hoteli państwowych i spółdzielczych, nie można w przypływie szkodliwej nadgorliwości zamykać hoteli prywatnych lub utrudniać im wykonywanie ich funkcji. Znane są wypadki, że w prywatnych hotelach na prowincji goście siadywali przy świeczkach — odmawiano im bowiem przydziału żarówek itp.

Po tych uwagach coś się winno zmienić.

ZAGADKA DLA ZNAWCÓW

Przy rynku Mariensztackim jest sklep (pijalnia mleka i sprzedaż nabiału). W tej oto pijalni bułka (parka) z masłem i serem kosztuje 56 złotych. Wg słów obsługi na całość składa się: wyż. wym. bułka, 1 dkg masła i 3 dkg sera. Powiedzmy... i liczymy:

1. bułka (parka)	10.00 zł
2. 1 dkg masła	6.60 zł
3. 3 dkg sera	15.00 zł

Razem 31.60 zł

A więc koszt własny po cenach detalicznych wynosi 31 zł 60 groszy. Po cenach hurtowych wyniósłby zapewne nie więcej niż 25 zł, co czyli na koszty handlowe i godziwy zysk wypada 124%.

Podobno cena powyższa (56.— zł) została ustalona przez „odnośny” referat Centrali WSS. Czy nie ustalał jej przypadkiem referent o zbyt słabej znajomości matematyki i... nauk społecznych?

L. S.

SPRZEDAŻ WYROBÓW
SZKLANYCH I BAKELITOWYCH
Józef Parol
Warszawa, Ciepła 3 m 17.

SZKLANE OPAKOWANIA

Akcja oszczędności poruszana jest przez nas zarówno w artykułach ogólnych (przyjmujemy rzeczowy artykuł ob. W. K. — „Plan oszczędności a przemysł prywatny” — OTG nr 2 str. 1), jak i w licznych notatkach na temat zbierania zużytych tub metalowych. Akcja ta jest, jak wiadomo, przedmiotem zainteresowań odpowiednich czynników państwowych, które projektują dwa zasadnicze kierunki jej realizacji:

1) akcja wymienna — przy kupowaniu, trzeba będzie dostarczać w pewnej proporcji zużyte opakowania;

2) akcja zastępcza — w niektórych artykułach zastępuje się inne, tańsze i jednocześnie wystarczające opakowanie (np. pasta do zębów i do obuwia będzie sprzedawana tylko w odpowiednio urządzonych szklanych naczyniach).

Notujemy te projekty.

Należy przypuszczać, że akcja oszczędności potrzebnych surowców — zużywanych na opakowania obejmie jeszcze bogatszy asortyment towarów. (LS)

Rejestracja prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i usługowych przedłużona do 20. X. 49 r.

UWAGA

Celem dokładniejszego zapoznania Czytelników z poszczególnymi gałęziami przemysłu zamieszczamy w „OTG” omówienia prac, zadań i osiągnięć Zrzeszeń i Central Przemysłowych

OMÓWILIŚMY DOTYCHCZAS.

Przem. Miner. i Mat. Bud.
(OTG nr 15)

Przemysł Chemiczny.
(OTG nr 17)

Przemysł Spożywczy
(OTG nr 23)

Przem. Metal. i Elektrotechn.
(OTG nr 27)

W NAJBLIŻSZYCH NUMERACH

Przemysł i Handel Poznański
(w druku)

Pryw. Przemysł Papierniczy
Numer zamykamy 16.X.49

Prywatny Przem. Farmaceut.
Numer zamykamy 30.X.49

Pryw. Przemysł Drzewny
Numer zamykamy 13.XI.49

Pryw. Przemysł Młynarski
Numer zamykamy 27.XI.49

Pozostałe gałęzie przemysłu i handlu zostaną omówione w następnych numerach.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Warszawa, Flory 3

tel. 8-54-70, 8-61-56, 8-66-30

Redaktor przyjmuje od 11 — 13

Oddział w Poznaniu, Mickiewicza 31

tel. 5-18-62, 23-65/6

Oddział w Gdyni, ul. Pułaskiego 6, tel. 30-80

Oddział w Szczecinie, Al. Niepodległości 40,

tel. 23-85

Redakcja rekapitulsów nie zwraca.

Redaguje: Komitet Redakcyjny

Wydawca: Gospodarczy Instytut Wydawniczy,

Instytut Przemysłowo-Handlowy

Konto P. K. O. — 45001.

Prenumerata: miesięcznie 150.— (wartalnie

450.—, półrocznie 300.—, rocznie 1.800 zł.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

1/1 strony 70.000 zł, 1/2 str. 30.000 zł, 1/4 str.

18.000 zł.

ogłoszenia wymiarowe: 100 zł za milimetr,

szerokości 1 łamu (kolumno ma 3 łamy,

w łaskie o 25 zł drożej.

Drukarnia: Spół. Wyo. „Wydawnictwo Łucawr

W-wa. Skolimowski